

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

II-то обикновено Народно Събрание.

LVI ЗАСЪДАНИЕ ВЪ ПОНЕДЪЛНИКЪ 2 ЮНИЙ 1880 ГОД.

(Начало на 3 часа послѣ пладнѣ подѣ председателството на Г-на Сукнарова.)

Предсѣдатель: (Звъни.) Ще се чете списъкъ.

Секр. Каролевъ: (Чете списъка.) Отъ заранѣ отсъстваха: Христо Стояновъ, Велко Костовъ, П. Гинчевъ, Йорданъ Наумовъ, П. Горбановъ, Д-ръ Молловъ, Т. Балабановъ, Н. Мжиковъ, Тишевъ, А. Кунчевъ, Д-ръ Браделъ, Кирковъ, Драганъ Цанковъ, Бурмовъ, Слойковъ, Надевичъ, Ст. Поповъ, К. Буюкчюглу, В. Поповичъ, Болѣрски.

Предсѣдатель: Отъ 172 представители отсъствуватъ и оставатъ за допълнителни избори 78; присъствуватъ 94: има повече отъ половината и засѣданието се отваря. На дневний редъ имами продължението проекта за наказанията, които мировитѣ сѣдници могатъ да налагатъ.

Секр. Каролевъ: (Чете:)

ГЛАВА ВТОРА.

За простѣпки противъ реда на управлението.

26. За изпълнение на законнитѣ распоряжания наказания, или постановления на правителствениитѣ и полицейски власти, а също и на общественитѣ учрѣждения, когато въ този уставъ не е опредѣлено затуй друго наказание, виновнитѣ се наказватъ:

на глоба не повече отъ двадесетъ и петъ франка.

27. За преслушание на полицейскитѣ и на други стражари, а още и на селскитѣ началници при изпълнението тѣхнитѣ длѣжности, когато исканията на тѣзи лица сѣ били законни виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не погорня отъ петнадесетъ франка;

Когато преслушанието е сторено на жандарми и на

други полицейски служители, наредени за опазване реда при многочисленно събрание народъ, тогасъ виновнитѣ подпадатъ:

на запитане не погорѣ отъ седемъ дни, или на глоба не повече отъ двадесетъ и петъ франка.

28. За оскърбление полицейски или други стражари, служители на сѣдебни и правителствени мѣста, а още на полскитѣ и жѣстни стражи во времето на изпълнението на длѣжноститѣ имъ, виновнитѣ подпадатъ:

1) въ случай на словесни обиди: съ запитане не повече отъ петнадесетъ дни, и съ глоба не повече отъ сто франка.

2) въ случай на обида чрезъ дѣйствие: съ запитане не повече отъ три мѣсеца.

На сѣщитѣ наказания подпадатъ виновнитѣ въ оскърбление на длѣжностни лица отъ околнѣско и селско управление во времето на изпълнението на тѣхнитѣ обязанности.

29. За истрѣбение или за развала на поставениитѣ по распоряжание на правителството предпазителни и дѣлжни знакове, или други, които служатъ за означение на граници, виновнитѣ подпадатъ:

на запитане не погорѣ отъ три мѣсеца, или на глоба не погорня отъ триста франка.

30. За повреда или истрѣбение на поставениитѣ, по распоряжание на законнитѣ власти, гербове, надписи или обявления, а също за повреждане на публични паметници, виновнитѣ подпадатъ:

на запитане не погорѣ отъ единъ мѣсець, или на глоба не погорѣ отъ сто франка.

Предсѣдатель: Желасъ ли нѣкой да говори върху четената глава?

Грънчаровъ: Въ 26 чл. да се тури една

отрицателна частица, на мѣсто „испълнение“ „неиспълнение.“

Председателъ: Това е типографическа погрѣшка. Приема ли Народ. Събрание II гл. както се прочете? (Приема се.)

Секр. Каролевъ: (Чете:)

ГЛАВА ТРЕТЯ.

За проступки противъ благочинието, реда и спокойствието.

ОТДѢЛЕНИЕ ПРВО.

За нарушение на благочинието во време на богослужение.

31. За нарушение на благочинието въ църква, въ параклисъ, или въ другий молитвененъ домъ, чрезъ неприличенъ вѣсъ и шумъ, или чрезъ неблагоприятни постѣпки виновнитѣ подпадатъ:

на зашпране не погорѣ отъ единъ мѣсець, или на глоба не повече отъ сто франка.

32. За нарушение, вѣнъ отъ молитвеннитѣ здания, благочинието во време на священослужение въ общенародни увеселения, или за каквито да е безчиния, които пречатъ на божественната служба, виновнитѣ подпадатъ:

на зашпране не погорѣ отъ петнадесетъ дни, или на глоба не погорѣ отъ петдесетъ франка.

На сжщата глоба подпадатъ виновнитѣ въ нарушение на благочинието при тържественнитѣ шествия или празденства.

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРО.

За нарушение реда и спокойствието.

33. Свади, сбивание, комрученъ бой, или за другий родъ буйство въ публични мѣста, и общо за нарушение обществената тишина виновнитѣ подпадатъ:

на зашпране не повече отъ седемъ дни, или не повече отъ двадесетъ и петъ франка.

Ако ли въ тѣзи нарушения се случи да участвуватъ множество че ловѣци, които не се разиждатъ по исканieto на полицията, тогасъ упорствующитѣ подпадатъ:

на зашпране не погорѣ отъ единъ мѣсець или на глоба не повече отъ сто франка.

А ако е нужно да се прекрати безредицата съ сила, ако и безъ употребление на оружие, тогасъ тѣ подпадатъ:

на зашпране не повече отъ три мѣсеца, или на глоба не погорѣ отъ триста франка.

34. За нарушение реда въ публичнитѣ събрания, или во време на общенародни веселби, театрални представления и тѣмъ подобни, виновнитѣ подпадатъ:

на зашпране не погорѣ отъ седемъ дни, или на глоба не погорѣ отъ двадесетъ и петъ франка.

35. За откриване безъ надлѣжащото разрѣшение, когато то се иска отъ закона, на общенародни игри, веселби, или театрални представления, виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ двадесетъ и петъ франка.

36. За отварянето на казино, готварници, питейни и подобни заведения въ не позволено време, и сжщо за допущене въ тѣхъ не позволено увеселения или игри, или и безчинства и безредици виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ петдесетъ франка.

37. За срамни, или съединени съ съблазнь-дѣйствиа въ публично мѣсто, виновнитѣ подпадатъ:

на зашпране не погорѣ отъ единъ мѣсець, или на глоба не погорѣ отъ сто франка.

38. За неиспълнение на распореджанията на правителственитѣ или обществени власти, които се отнасятъ до запреварване непотрѣбство.

до пресичаването на врѣднитѣ отъ него послѣдствия, виновнитѣ подпадатъ:

на зашпране не погорѣ отъ единъ мѣсець, или на глоба не повече отъ сто франка.

38. За публично показване или распространение на явно съблазителни издѣлия и изображения, виновнитѣ освѣнъ унищожението на тѣзи предмети подпадатъ:

на зашпране не погорѣ отъ седемъ дни или на глоба не повече отъ сто франка.

40. За усрвойство на зашпрѣти игри въ карти, табли и тѣмъ подобни, виновнитѣ подпадатъ:

на зашпране не повече отъ единъ мѣсець, или на глоба не повече отъ сто франка.

41. За ходене, безъ надлѣжащото дозволение, съ книги или съ образи за събиране милостиня за църкви, мѣнастири и други богоугодни завѣдения, виновнитѣ освѣнъ немането отъ на събираниѣ имъ пари, подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ двадесетъ и петъ франка. (Приема се.)

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА.

За проступки противъ общественото благоустройство.

42. За засипване рѣки, канали, источники или кладенци съ хвърляне камъни, пѣстѣкъ и тѣмъ подобни вещества, отъ които може да са развали водата, а още за неиспълнение на обязаността да чисти кладенцитѣ и да ги държи въ исправностъ, виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не повече отъ десетъ франка.

43. За прокарване подземи трѣби отъ помийнитѣ ями и заходи въ градскитѣ трѣби, виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не повече отъ сто франка.

44. За неназене правилатата на чистотата на улицитѣ: а още за допущане добитѣкъ да ходи по тѣхъ тамъ, дѣто е зашпрѣтено, виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ петъ франка.

45. За хвърлене смѣтъ, нечистотии или умрѣлъ добитѣкъ не въ означеното за туй мѣсто, виновнитѣ подпадатъ, на глоба не погорѣ отъ петъ франка за всѣкий возъ или за всѣки добитѣкъ.

46. За ловене риба, птици и дивячъ въ зашпрѣтено време въ не позволено мѣста, съ зашпрѣтенъ начинъ или напазене на предписанитѣ правила, тѣй и за разваляне на птички гнѣзда и за продаване дивѣчъ въ не позволено време виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ двадесетъ и петъ франка.

Еремия Гешовъ: Въ 46 чл. се казва: да се не лови риба въ опредѣлено време.

Председателъ: За това има другъ законъ.

Тодоровъ: Въ 42 чл. се казва: „за засипване рѣки“ и пр, азъ мисля, че да се каже, „рѣки“ е излишно, защото всички работи се хвърлятъ въ рѣкитѣ и ако е рѣка, какъ ще я засипешъ? Послѣ за 42 чл. трѣбало да се обясни, кой ще зима тази глоба.

Председателъ: Една малка рѣка ако се засипе, може да направи наводнение — това е ясно.

Самсаровъ 44, 45 чл. опредѣлятъ нѣкои наказания „за не пазене правилата на чистотата на улицитѣ“, каквито се налагатъ до сега отъ град. свѣтъ и глобитѣ земани за нарушение тѣзи правила, трѣба да минатъ въ град. свѣтъ. Пресждата

ще става отъ мировитѣ сѣдници, но ползата трѣба да е на общинската каса.

Михаловскій: Общинскій законъ не е още вотиранъ, слѣдователно нѣма още опредѣлено, на кого ще се отстъпватъ тѣзи пари; да ли на общината, или на кого това още не се знае; сѣщо и за кантаря, за касаницитѣ. Това ще се каже въ общинскій законъ.

Предсѣдателъ: Парични наказания немогѣтъ, освѣнъ сѣдилищата да налагѣтъ.

Тодоровъ: Намирамъ редовно предложението на предговорившии за 44 чл. Зная обаче, че общината нѣма право да налага наказания; но въ 51. чл. отъ правилата за гр. сѣвѣтъ се казва, че тѣзи глоби влизатъ въ гр. каса. Въ 45 чл., чини ми се, 5 фр. е твърдѣ малко за изоставяние на умрѣлъ добитѣкъ, тѣзи глоба отъ 5 фр. не е достаточна, защото съ 5 фр. не може да се изнесе умрѣлий волъ или конь и да се зарови.

Предсѣдателъ: Това е само глобата, а разносѣтъ сѣ особени.

Тодоровъ: Предлагамъ да се умножи това на 10 или 15 фр.

Симидовъ: Сѣщото искахъ да кажѣ, че за нарушение правилата за чистотата се налага глоба отъ градската община. Ако пресѣдата прави мировий сѣдникъ, то глобата пакъ да е за полза на градскія сѣвѣтъ.

Михайловскій: Град. сѣвѣтъ не може нито да запира, нито пакъ може паритѣ да събира; а дѣ ще отидѣтъ тѣзи пари, тука не може да се опредѣли. Въ общинскій законъ може да се каже, че отъ тѣзи и тѣзи работи паритѣ оставатъ на общината; а паритѣ за другитѣ работи на казначейството? Колкото за умрѣлъ добитѣкъ и хвърляние смѣтъ, тази глоба е малка.

Еремия Гешовъ: Въ 46 чл. се казва, че ловение птици и дивячъ се запрѣщава. Подъ дивячъ разумѣвами: вълкъ, гарга, сврака, него какъ да не убиешъ и да му не разваляшъ гнѣздото?

Тодоровъ: Отговарямъ на г. Генюва, че запрѣщението за ловение риба е опредѣлено съ особенъ законъ; както и въ другитѣ държави запрѣтено е, да се лови отъ 15 Февруарий до 15 Августъ, за да се не истрѣбятъ птицитѣ. Защото ако убиешъ една птица, тя оставя 5 — 6 малки. Това е справедливо и да има наказание.

Ер. Гешовъ: Сега за една гарга или за единъ вълкъ когато убия, ще ли се глобя?

Предсѣд.: Подъ дивячъ се разумѣватъ птицитѣ, които се ядатъ; но сега да се не препирами.

Св. Радевъ: Върху 42 чл. искамъ да кажѣ, че си е намѣсто, защото малки рѣки се запуиватъ отъ нечистота.

П. Станчовъ: Отъ заранъ казахъ Г-да, че

когато се разгледва единъ законъ по сѣдебната частъ, по причина че често се появяватъ запитвания отъ депутатитѣ, нужно е да бѣде и г-нъ М-ръ на правосѣдието тука. Нашето Събрание ще засѣдава единъ или два дена, и ние трѣба да заявимъ желание да го виками. Колкото за 42 чл. намирамъ противорѣчие. То е едно недоразумѣние между общинскій сѣвѣтъ и мировий сѣдникъ. Ние приехми общ. сѣвѣти да се управляватъ по сѣщитѣ правила, които сѣ до сега сѣществували. Въ тѣзи общински правила се дава право на сѣвѣта да прави постановления и да опредѣля за извѣстни престѣпления потрѣбната глоба. Съгласно съ 51 § отъ временнитѣ правила град. сѣвѣтъ и сега има право да глобява. За това трѣба да е тука и М-рътъ да даде потрѣбнитѣ разяснения. (Гласове: съгласни!)

Предсѣдателъ: Азъ припомнямъ 23 чл., който отъзаранъ приехми. (Чете го.)

Михайловскій: Съ това се унищожава глобата, която зимаха до сега другитѣ учрѣждения; а паритѣ дѣ ще отидатъ, това е другъ въпросъ.

Бръшляновъ: Съгласенъ съмъ, че тѣзи глоби не отиватъ на общината. Дѣто каза г. Михайловски, че това не се опредѣля сега, трѣбало би сѣщото да стане и при предложението за училищата. Тамъ се казва, че който не плати данѣкътъ, ще му се наложи двойна глоба. Ако не се тури право въ члена, то да се зазѣлѣжи въ протокола, за да се има предъ видъ.

П. Станчовъ: Желая да се попита Събранието: да се повика ли М-рътъ на правосѣдието или не?

Тодоровъ: Да се не бавимъ, въ 44 чл. може да се прибави, че тѣзи глоба заминава въ полза на общината.

Баларевъ: Въпросътъ е, дѣ трѣба да постѣпятъ паритѣ. Колкото азъ зная, правдинитѣ на град. сѣв. се унищожаватъ съ единъ циркуляръ и не се казва дѣ ще постѣпватъ. Убѣденъ съмъ, че като е рѣшавалъ сѣдѣтъ, глобата е останала въ касата му. Когато ще разгледѣми правилата за град. сѣвѣти, тогава можемъ да го направимъ, но тука не е мѣсто никакъ.

Икономовъ: Тука подъ думата „глоба“ разбирамъ наказание съ затворъ за едно престѣпление; но трѣба да стане напредъ пресѣдата и послѣ да се наложи глоба. За това незная какъ да се позволи на общината да глобява безъ пресѣда.

П. Станчовъ: Знаемъ сега това: че съ приемане на тази статия въ сѣщата сессия, ще се покаже ясно че има противорѣчие.

Когато приехми проектътъ за териториалното раздѣление, тогава се говори за правата на окр. началници, но прие се да остане въ дѣйствиѣ сѣществуващия законъ, само съ едно измѣнѣние, че се у-

ничтожаватъ губерниитѣ. Сжщо и град. свѣти иматъ право да правятъ постановления, както си стои и въ временнитѣ правила.

Баларевъ: Съ това нѣма никакъ да се противорѣчи; знаемъ, че съ единъ циркуляръ се уничижиха тѣзи правдини на общината; ние, което приехми, това е този циркуляръ. За това, казвамъ, противорѣчие нѣма.

Михайловски: Никой, освѣнъ единъ сждия не може да запира и глобява; слѣдователно всички учрѣждения трѣба да се отнесжтъ презъ него. Тука се каза толкозъ глоба, а за това дѣ ще постжпва глобата, какво и кога ще стане град. законъ, това се незнае. По времето на оккупацията знаемъ, че губернаторитѣ и началницитѣ глобяваха и запираха, но това сега го нѣма: Съ единъ циркуляръ се уничижиха всички тѣзи работи.

Предсѣдателъ: Припомнювамъ 25 чл.; тамъ се рѣши този въпросъ. Г. Станчовъ можеше да каже това при гласуването на този членъ, защото сега нѣмами време да се връщаме.

Свѣщ. Радевъ: 25 ст. не се отнася тука.

Бръшляновъ: Искамъ да кажа, че този членъ не се отнася тука. Тука въ този членъ не се казва нищо за затворъ, но само за глобата.

Предсѣдателъ: Тука се говори за общо то положение, което се отнася на дѣлия законъ. Това не е специално за извѣстенъ стржжъ. Приема ли Н. Събрание 4-та Гл. както се прочете? (Приема.)

Секр. Каролевъ: (Чете):

ГЛАВА ПЕТА.

За нарушенията устава на паспортитѣ.

47. За отиване вънъ отъ границата безъ земање на установения паспортъ, виновнитѣ, слѣдъ завърщането имъ подпадатъ освѣнъ заплатата на установения сборъ: на глоба непогорня отъ тройната за паспорта заплата.

Туй правило не се распространява на тѣзи случаи, въ които виновнитѣ подлѣжжтъ на построго наказание за престжпни дѣйствия, извършени отъ тѣхъ преди отиваньето имъ за граница или въ него време (ст.)

48. За самоволното оставенѣ на мѣстото, назначено за жителство по законно распореждане на надлежжщата сждебна или правителствена власть, а сжщо за самоволно връщанѣ въ мѣста, отъ които виновнитѣ сж испждени, тѣ подпадатъ:

На зашпране не по горѣ отъ три мѣсеца, или на глоба не повече отъ триста франка.

49. За укриванѣ на лица обвиняеми предъ мировия сждникъ, а сжщо за осждени на зашпране или на тъмниченъ затворъ, виновнитѣ подпадатъ:

На зашпране не по горѣ отъ единъ мѣсець, или на глоба не по горѣ отъ сто франка. Родителитѣ, братията и сестритѣ се исклучаватъ отъ това наказание.

Наумовъ: Да се проводи за Г-на Министра.

Предсѣдателъ: Провидихми за Г. М-ра, и ако иска Н. Събрание да се поспрѣмъ додѣто дойде.

(Гласове: не.) Приема ли Н. Събрание Гл. 5, както се прочете? (Приема се.)

Секр. Каролевъ: (Чете):

ГЛАВА ШЕСТА.

За нарушение уставитѣ строителния и на пжтищата за съобщение.

50. За построяване или за външно поправанѣ на здаше безъ надлежжщето позволение, когато се то иска отъ закона, виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не повече отъ петдесетъ франка.

51. За нарушение на предписанитѣ отъ строителния уставъ правила за технически или други построения, виновнитѣ въ туй подпадатъ.

Когато сж нарушени правилата установени за личната опасностъ: на глоба не по горѣ отъ сто франка;

А въ другитѣ случаи не по горѣ отъ двадесетъ и петъ франка.

52. За престжпване правилата, постановени за устройството на улицитѣ, мегданитѣ, калдарѣмитѣ, мостоветѣ, напечнитѣ канали, тротуари и окопи, виновнитѣ подпадатъ:

На глоба не по горѣ отъ петдесетъ франка.

53. Освѣнъ глобитѣ означени въ статитѣ 50—52, виновнитѣ сж обвезани да поправятъ или да развалятъ въ опредѣления отъ сждника срокъ всичко, що е построено отъ тѣхъ неправилно, ако допустжжщата несправностъ се признае вредителна за общественната безопасностъ, или за народното здравѣе.

54. За несправното обдържанѣ на тротуаритѣ, мостоветѣ, калдарѣмитѣ и пжтищата, виновнитѣ, които и подиръ наомнянѣ не сж пристжпили да ги поправятъ, подпадатъ:

На глоба не по горѣ отъ двадесетъ и петъ франка

55. За развала на тротуаритѣ, мостчета, мостове, пжтища и шосета, или на рѣшеткитѣ имъ, на окопи, стжлбове, дървета и тѣмъ подобни, виновнитѣ подпадатъ:

На глоба не по горѣ отъ петдесетъ франка.

56. За повреждане по пжтищата мостове, бродове, язове и тѣмъ подобни, виновнитѣ подпадатъ:

На зашпране не по горѣ отъ петдесетъ дни, или на глоба не повече отъ петдесетъ франка.

57. За попречване на минуванѣ по мостоветѣ, тротуаритѣ, или по пжтищата и улицитѣ, чрезъ оставенѣ по тѣхъ предмѣти, или по другий начинъ, виновнитѣ подпадатъ:

На глоба не повече отъ петъ франка.

58. За неопазване на правилата, установени за каранѣе кола по шосетата и по други пжтища, виновнитѣ въ туй кираджии подпадатъ:

На глоба не повече отъ единъ франкъ за всѣки кола. Коммисионеритѣ и приказчикитѣ при колата, които сж виновни за допущанѣ на тѣзи нарушения, подпадатъ:

На глоба не по-горѣотъ десетъ франка.

59. За прекарване, преминуване или за пренасянѣ нѣщо презъ желѣзницитѣ пжтъ тогава, когато не е позволено, виновнитѣ подпадатъ.

На глоба не повече отъ петдесетъ франка.

Тодоровъ: Тука има тоже нѣколко члена, които за испжлнение се възлагатъ на грижитѣ на градс. свѣти, за това и ползата трѣба пакъ да постжпва въ град. доходи. Напр. 50 чл. Позволяването за градение дава град. свѣтъ, а глобата

кой ще я земе? сжщо тѣй и 51 чл. Въ 55 чл. глобата е твърдѣ малка, трѣба да се тури до 50 фр. Защото ако нѣкой развали единъ мостъ, съ 15 фр. нежеже да се поправи.

Михайловски: Г-да, обръщамъ вниманието на този членъ, както и на другитѣ, въ които глобата е твърдѣ малка, сравнително съ повредата. Когато се превозда, въ рускии законъ е било на рубли, а сега въ франкове. Остава на Събранието да увеличи глобата. Единъ човѣкъ, ако развали единъ мостъ, трѣба по много да се глоби. Такавъ мостъ не може за половинъ часъ да се направи отново.

Н. Топковъ: Азъ предлагамъ отъ 10 до 50 франка.

Михайловски: да се каже не по-горѣ отъ 50 франка.

Икономъ Попъ Тодоръ: Азъ ще говоря върху този членъ. Тука се изисква глоба не повече отъ 50 фр., когато може би да се похарчи и повече отъ 100 фр. за поправка на моста.

Председателъ: Наказание и обезщетение е друго. Напр. има нѣкой дѣто е затворенъ за 7 дни, това е наказание; а обезщетението пакъ трѣба да плати.

Свѣщ. Радевъ: Както каза г. Тодоровъ тука тия членове почти всички се отнасятъ къмъ град. свѣтъ. За това да почакаме г. м-ра, за да се рѣши за тази глоба.

Предсѣд.: Това е рѣшено. Освѣтъ това, помислете, г-да, че мировитѣ сѣдници сѣдятъ бадехава; а това трѣба да се има предъ видъ и кога ще стане новъ законъ за общинитѣ, тогава да рѣшимъ този въпросъ: тука да го не смѣсваме.

Михайловски: Тука по-горѣ нѣщо имаше, ако нѣкой развали нѣщо, ще го направи и глобата ще иде въ хазната. Ако нѣкой зима да прави здание безъ позволение, то отъ м-вото на вътрѣшнитѣ работи има законъ и глоба се зема. Инженерътъ ще нагледва, да ли хората правятъ съ позволение или не. За това позволение зима градътъ извѣстна сума. Ако се гради безъ позволение, тогава сѣдътъ налага глобата и я зима; а паритѣ за позволенieto сж на град. свѣтъ, глобата пакъ на хазната.

Симидовъ: Тѣзи, които се противятъ, за тѣхъ сѣдътъ рѣшава да си зематъ позволение отъ град. свѣтъ; но нѣкой кога нѣщо развали и виновния не може да се намѣри, то общината трѣба да го прави и като не може да земе глоба, общината губи.

Председателъ: Този въпросъ е рѣшенъ въ 24 ст. Ако се повръщаме на всѣка статия, да довечера не ще свършимъ. Който иска да говори, нека говори, но върху този въпросъ не давамъ дума.

Еремия Гешовъ: Като казва г. председателъ,

че е рѣшено, да се съгласимъ, да се не повръщаме на рѣшенитѣ вѣче въпроси. Но понеже вчера се тѣй поврънахме на единъ рѣшенъ въпросъ, то и днесъ можеме да се повърнимъ.

Предсѣдателъ: Желаетъ ли Н. Събрание да се направи тѣзи поправка? (Гласове: Безъ поправки.) Приема ли Н. Събр. 6 глава така, както се прочете? (Приема.)

Секр. Каролевъ: (Чете:)

ГЛАВА СЕДМА.

За нарушенията на пожарнитѣ правила.

60. За устройството на соби, огнища, кумини и тѣмъ подобни, безъ опазване правилата, установени за предпазване отъ пожари, масторитѣ или распоредителитѣ на работата подпадатъ:

на глоба не по-горѣ отъ пиядесатъ франка.

61. За непазенето предписанитѣ пожарни правила, за чистене куминитѣ, виновнитѣ подпадатъ;

на глоба не по-горѣ отъ десетъ франка.

62. За приготвене или държење нефто-запалителни вещества въ опасни отъ огнь мѣста, или безъ надлѣжащето предпазване, а още за горене и освѣщение безъ пазене на установенитѣ правила, виновнитѣ подлѣжатъ:

на глоба не по-горѣ отъ двадесетъ и пиятъ франка.

63. За неопазване на установенитѣ правила на предпазливостта при употребението на огньтъ въ живѣлницата, за пушене тютюня въ плѣвницитѣ, горницитѣ и тѣмъ подобни, а още за нѣмане сѣждове съ вода или наогасителни такжми въ тѣзи случаи, когато туй е предписано, виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ десетъ франка,

64. За пушене тютюня въ мѣста, дѣто е то запрѣтено, виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ единъ франкъ.

65. За вкарване корабъ въ пристанището, преди стоваренето на леснозапалителнитѣ вещества, които се нахѣрватъ въ него, а още за спирање или стоварене на корабъ съ таквизи вещества, въ неадалежащето расстояние отъ другитѣ кораби, виновнитѣ, ако тѣ не сж били принудени на туй отъ буря, или отъ други обстоятелства, подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ петъ стотинъ франка.

66. За нарушение правилата на предпазливостта отъ огнь вънъ отъ мѣста за живѣне, именно:

а) за кладене огнь или за непредпазливото му употребене въ блиско расстояние отъ лѣсове, шубржки, ниви поженжти или не поженжти, слама, сѣно, градини, мостове или здания;

б) за неогасяване огня при оставене на мѣстото, дѣто той е билъ накладенъ;

в) за изгаряње на шубржки, трѣви, корени, прѣчки и тѣмъ подобни безъ пазене на предписанитѣ правила, или въ недовозлено време;

г) за вадене катранъ или смола, горене вжглища и приготвене на потама безъ опазване на предписанитѣ предпазителини мѣрки, или въ не позволено време виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ десетъ франка.

67. За неявяване на пожаръ съ надлѣжащитѣ огнегасителни орждия въ градоветѣ и селата, дѣто туй е установено, а сжщо за неявяване, безъ уважителни причини, по призование отъ началството, на пожара, въ лѣсоветѣ,

или за самоволно оставяне мѣстото на пожара, виновни-
тъ подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ десетъ франки.

68. За необаждане на полицията въ надлѣжащото
време за станалия пожаръ, обвинитѣ за туй лица под-
падатъ:

на глоба не погорѣ отъ десетъ франка.

69. За сторенитѣ проступки означени въ статитѣ
60—65, което отъ туй е станалъ пожаръ, виновнитѣ под-
падатъ:

на захране не погорѣ отъ единъ мѣсець, или на
глоба не погорѣ отъ сто франка.

Бръшляновъ: Въ 63 — 64 чл. се вижд-
противорѣчие. Въ първий се казва за пушение тю-
тюнъ „не по горѣ отъ 10 фр.“ а въ послѣдния
въ запретени мѣста 1 фр.

Михайловский: Истина ще се зема по много,
дѣто има опасностъ отъ пожаръ, дѣто има сѣно, ба-
рутъ и пр. Но въ други мѣста, дѣто е запрѣтено
пушението тютюнъ не, че ще стане пожаръ, но че
нѣма прилика, за неуважение, както напр. въ сж-
дилището то, въ училище или театръ тамъ се зема 1 фр.

Тодоровъ: Азъ ще кажа нѣщо върху 66 чл.
Тукъ се говори за пожаръ на разни мѣста, именно:
покрай плѣвници, или лѣсове. Зная, че у насъ горятъ
балкани и изгарятъ до 1000 дюлома понѣкой пжтъ,
особенно въ есенъ. Така, че нѣма даже възможностъ
да се изгаси, освѣнъ отъ дъждъ. Слѣдователно тж-
зи глоба, въ такъвъ случай, неще отговаря на за-
губата. За това, или да се уголѣми или да се при-
тури въ члена и наказание.

Баларевъ: Тука е нарушение на предпазли-
востта. За подпалвачитѣ има тѣжко наказание въ
турския наказателенъ Законъ.

Симидовъ: Подигамъ въпроса за палячитѣ.
Въ Тур. наказателенъ законъ се казва, че кога се
не улови подпалвачтъ, тогава селото плаща, така
щото, щомъ 2 — 3 пжти плати, тогава огневѣтъ се
прекративатъ, защото селата сами пазятъ.

Михайловский: Това е вече работа на по-
лицията да улови виновния. Тука е въпроса само за
наказанието за непредпазливостъ.

Ер. Гешевъ: Азъ съмъ съгласенъ съ мнѣни-
то на г. Симидова, като се запали купна или друго,
да плати селото, но трѣба да се зиматъ строги мѣрки
и който се хване да се накаже.

Баларевъ: За подпалвачитѣ има особенъ
законъ. У насъ всѣки отговаря за себеси. Ако ста-
не нѣкое убийство, трѣба ли цѣлото село да се осжди?
Тука не отговаря никой другъ. Този принципъ е
приетъ въ написитѣ закони.

Свящ. Радевъ: Въ 66 чл. I алинея да се
притурятъ: „както и въ самитѣ лѣсове“; Защото
селенитѣ правятъ въ горитѣ огневе, и често се с-
лучава, че се запалва.

Грънчаровъ: Като се запрѣщава да не се

пали огънь близо до гората, то толкова повече и
вжтрѣ въ гората трѣба да се запрѣти.

Предсѣд: Приема ли Н. Събрание 7 гл. как-
то си е? (Приема се.)

Секретарьтъ: (Чете):

ГЛАВА ОСМА.

За нарушение на пощански и Телеграфически Устави.

70. За груба обхода съ пжтницитъ, сжщо за не-
опазване правилата установени за пощенското ъздене,
виновнитѣ въ туй пощосъдържатели, тѣхнитѣ повѣреници:
писари, прикачки, пощари, ямцики или колари подпадатъ,
на захране не повече отъ седемъ дни, или на глоба не-
погорѣ отъ двадесетъ и петъ франка.

71. За повреждане, по непредпазливостъ, принад-
лжноститѣ на телеграфитѣ, отъ които може да произлѣзе
спирание на телеграфическитѣ съобщения, виновнитѣ, ако
за стореното повреждане неизвѣстятъ безъ забава теле-
графното началство, подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ петнадесетъ франка
(Приема се.)

ГЛАВА ДЕВЕТА

За проступки противъ народното здравье

72. За неопазване на предписанитѣ отъ закона общи
мѣрки предпазители противъ прилепчивитѣ и заразителни
болести, виновнитѣ подпадатъ:

на захране не погорѣ отъ единъ мѣсець, или на
глоба не повече отъ сто франка.

73. За събщаване на друга заразителна болестъ,
произходяща отъ неотрѣбство, виновнитѣ подпадатъ:

на захране не погорѣ отъ два мѣсеца, или на гло-
ба не погорѣ отъ двѣстѣ франка.

74. За цѣрене съ користо намѣренне, въ случай
на повреждане отъ туй, виновнитѣ, които нѣматъ право
да се занимаватъ съ враческа практика, подпадатъ:

на захране не повече отъ три мѣсеца, или на глоба
не повече отъ триста франка.

75. За приготвление за продажба, сжщо и за про-
дажба, безъ надлежнѣщото разрѣшение, лѣкарствени вѣ-
щества и състави, въ случай на повреда отъ тѣхъ вино-
внитѣ, освѣнъ отнеманнето на намѣренитѣ у тѣхъ матери-
али и вещества въ полза на мѣстнитѣ болници, подпадатъ:

на глоба не по горѣ отъ сто франка.

76. За потребяване мъртви въ неназначенитѣ за туй
мѣста, или безъ опазиане на установенитѣ правила, вино-
внитѣ подпадатъ:

на захране не по горѣ отъ петъ надесетъ дни,
или на глоба не повече отъ петъ десетъ франка.

77. За отваряне безъ надлежнѣщото разрѣшение гро-
бове на мъртви тѣла, запренасянето имъ въ други мѣста;
виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ сто франка.

78. За привозение мъртво тѣло отъ заграница, или
за пренасянето му отъ единъ окръгъ въ другий, безъ
надлежнѣщото разрѣшение, виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не повече отъ двадесетъ и петъ франка.

79. За устройство на салхани безъ опазиане на ус-
тановенитѣ правила сжщо за оставане при салханитѣ не-
чистотинитѣ недигихти, виновнитѣ подпадатъ:

на глоба не погорѣ отъ сто франка.

80. За развала на водата въ чешмитѣ, кладенцитѣ

и въ други подобни мѣста, дѣто я употрѣбаватъ за пиене виновнитѣ подпадатъ :

на запиране неогорѣ отъ седемъ дни, или на глоба не повече отъ двадесетъ и петъ франка.

81. За необаждане и поевиванье зараза по добитакъ, сжщо за неприеманье установенитѣ мѣрки за предпазване противъ заразата на добитѣка и мора на скота, виновнитѣ подпадатъ :

на запиране неогорѣ отъ единъ мѣсець, или на глоба не повече отъ сто франка.

82. За прекарване добитѣкъ безъ установения прегледъ, притежателитѣ подпадатъ :

на запиране не повече отъ единъ мѣсець.

83. За нарушение правилата да се коли добитѣкъ не иначе, освѣтъ въ салханитѣ (тамъ дѣто ги има), виновнитѣ подпадатъ :

на запиране неогорѣ отъ три дни, или на глоба не повече отъ десетъ франка.

84. За пригответе за проданъ, или продажба, на нѣща заждѣние или за пиене вредни за здравнето или развалени, сжщо за направа ссждове отъ вредителни за здравнето материяли виновнитѣ, освѣтъ уничтожението на тѣзи нѣща, пития и ссждове, подпадатъ :

на запиране не повече отъ единъ мѣсець, или на глоба неогорѣ отъ сто франка.

85. За непазене чистота при продажбата на нѣщата за нѣднѣ, виновнитѣ подпадатъ :

на глоба не повече отъ петнадесетъ франка.

(Приема се.)

ГЛАВА ДЕСЕТА.

За погрѣшкитѣ противъ личната безопасностъ.

86. За гърмене съ огнестрѣлно или съ друго опасно оръжие, въ мѣста, дѣто е туй запрѣтено; сжщо за държене барутъ повече отъ позволеното количество, виновнитѣ подпадатъ :

на глоба не повече отъ десетъ франка.

87. За невардение на надлежащата предпазливостъ при хвърлянието камъне, или други твърди предмѣти, при изхвърление или изливание на нѣщо; сжщо при стоваряние и извозение на тяжести, виновнитѣ подпадатъ :

на глоба не повече отъ десетъ франка.

88. За държане дивн звѣрове безъ опазване мѣрkitѣ, необходими за опазване на обществената безопасностъ; сжщо за пуцанието имъ, отъ непредпазливостъ, отъ мѣстото на държането имъ, виновнитѣ подпадатъ :

на запиране не повече отъ три мѣсеца, или на глоба не повече отъ триста франка.

89. За неприеманье установенитѣ мѣрки за устрание на опасность, която може да произлѣзе отъ домашни животни, виновнитѣ подпадатъ :

на глоба не повече отъ десетъ франка.

90. За пуцанье куче или друго животное противъ човѣкъ, виновнитѣ подпадатъ :

на запиране не повече отъ петнадесетъ дни или глоба не повече отъ петдесетъ франка.

91. За припускание съ кола или съ конь по градоветѣ и въ селата; сжщо за предаване управлението на копытѣ на лице неспособно или пияно, виновнитѣ подпадатъ :

на запиране не повече отъ седемъ дни, или на глоба не повече отъ дваисетъ и петъ франка.

92. За нетурение подпорки на вѣтхи плѣтища, огради сжщо за нетурение предпазителни знакове или огради при построяване здания и при други работи, или пакъ около кладенциѣ, помийнитѣ трапове и общо въ тѣзи

случай, когато оградитѣ или предпазителни знакове сж необходими за личната безопасностъ, виновнитѣ подпадатъ :

на глоба не повече отъ петдесетъ франка.

93. За поставение саксии съ цвѣта и подобни нѣща на прозорцитѣ; сжщо за недостаточно заковавание на обявленията, прозоричнитѣ капаци, виновнитѣ подпадатъ ;

на глоба не повече отъ десетъ франка.

94. За превозене хора въ вѣтхи кола или съ слаби конѣ, и общо за нарушение правилата за безопасността, предписани за рѣчнитѣ преминувания, виновнитѣ подпадатъ .

на глоба не повече отъ двадесетъ и петъ франка.

За незапазване пияния, който не може, безъ очевидна опасность, да се предостави на себеси продавачитѣ въ интѣйнитѣ заведения подпадатъ :

на глоба не повече отъ петъ франка.

96. За извършване проступки, означени въ статитѣ, въ случай ако се причини нѣкому рана или повреждане на здравнето, но когато отъ туй не е послѣдовала смъртъ (ст.) виновнитѣ подпадатъ :

на запиране не повече отъ единъ мѣсець, или на глоба не повече отъ сто франка.

97. За извършване на дѣйствие, ако и непредвидено въ този уставъ, но явно по непредпазливостъ, въ случай на наранявание или повреждане въ здравнето, когато отъ туй не е послѣдовала смъртъ, (ст.) виновнитѣ подпадатъ :

на запиране не повече отъ седемъ дни, или на глоба не повече отъ двадесетъ и петъ франка.

Ст. Поповъ: Въ 93 чл. се казва, за саксииѣ съ цвѣте и други подобни нѣща, на прозорцитѣ. Ще ли се съ това запрѣщава да има човѣкъ въ кѣща та си цвѣте?

Храновъ: Работа та е да не паднатъ саксииѣ и да счюпатъ нѣкому главата.

Пановъ: А въ такива кѣщи, дѣто прозорцитѣ сж по ниско отъ хората?

Храновъ: Тука се разбира, че ако сж прозорцитѣ по низки, нѣма да паднатъ върху човѣка; слѣдователно и нѣма за такѣва кѣща наказание.

Пановъ: Тогава да се тури: „за неосторожно поставяние саксии“.

Михайловски: Това сж предпазителни мѣрки; защо то по нѣкои турятъ саксии и вѣтъ отъ прозорцитѣ на дѣска и когато поливатъ вода, посыпають проходящитѣ людие, или се бутна саксията и падне на главитѣ на хората. Дѣца падатъ отъ прозорцитѣ, не само саксии, но работата е ако не се предпазва това нѣщо, може да падне саксия и да утрѣне нѣкого.

Пановъ: Тогава трѣба да туримъ още единъ членъ за предпазливостъ, щото и керемиди на кѣщиѣ да се не турятъ, защото могатъ да убиятъ нѣкого.

Ст. Поповъ: Да се каже: „за неосторожно поставяние саксии.“

М. Радославовъ: Въобще въ градищата заковаватъ по нѣкой пѣтъ дѣски отвѣтъ прозорцитѣ и тамъ се турятъ саксии. И за това трѣба да има нѣколко закона да не падатъ саксииѣ!

Предсѣд: Приема ли Н. Събрание гл. 10 съ

прибавката: „за неосторожно поставяне саксии„ ?
(Приема се).

Секр. Т. Станчовъ: (Чете:

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

За оскърбение на честта, за заплашвания и за насилията.

ОТДѢЛЕНИЕ ПЪРВО.

За оскърбение на честта

98. За нанасяне обида, съ думи или на писмо виновнитѣ подпадатъ:

На запитанье не погорѣ отъ петнадесетъ дни или на глоба не повече отъ петдесетъ франка.

99. За нанасяне обида, съ думи или писмено съ обмислено изъ напредъ намѣрение, или въ публично мѣсто, или въ многолюдно събрание, а също на лице, което ако и да не е роднина съ обидника по възходяща линия, но има по особни къмъ него отношения, право и на особно уважение, или на лице отъ женски полъ, виновнитѣ подпадатъ:

на запитанье не погорѣ отъ единъ мѣсець, или на глоба не погорѣ отъ сто франка.

100. За нанасяне обида, съ думи или писмено на роднина по възходяща линия, виновнитѣ подпадатъ:

на запитанье не повече отъ три мѣсеца.

101. За нанасяне обида съ дѣйствие на лице, което не е роднина съ обидника по възходяща линия, ако повода е билъ даденъ отъ самия обиденъ, виновнитѣ подпадатъ:

на запитанье не повече отъ петнадесетъ дни, или на глоба не повече отъ петдесетъ франка.

102. За наказанье обида съ дѣйствие безъ всѣкий поводъ отъ страна на обидения, виновнитѣ подпадатъ:

на запитанье не повече отъ единъ мѣсець

103. За нанасяне обида съ дѣйствие, съ-обмислено понапредъ намѣрение, или на публично мѣсто, или въ многолюдно събрание, а също на лице, което ако и да не е роднина съ обидника по възходяща линия (ст.), но има, по особни къмъ него отношения, право на особно уважение, или на лице отъ женски полъ, виновнитѣ подпадатъ:

на запитанье не повече отъ три мѣсеца.

104. За клевета съ думи или писмено, виновнитѣ подпадатъ: на запитанье не по горѣ отъ два мѣсеца.

Ако ли съ клеветата е оскърбена честта на жена или на лице, което ако и да не е роднина съ виновния по възходяща линия, но по своитѣ особни къмъ виновния отношения, имало е право на особно уважение, тогасъ виновнитѣ подпада.

на запитанье не погорѣ отъ три мѣсеца.

105. За разобажданье съ намѣрение да оскърби чиято да е честъ, на свѣдѣния, съобщени нему тайно, или узнати чрезъ отваряне на чуждо писмо или съ други противузаконенъ начинъ, виновнитѣ подпадатъ:

на запитанье не повече отъ петнадесетъ дни, или глоба не повече отъ петнадесетъ франка.

106. Означенитѣ наказания отъ 93. ст. до тукъ не са прилагатъ, когато и противната страна е направила съща или по голѣма повреда (Приема се).

(Чете:)

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРО.

За заплашване и насилие.

107. Когато нѣкой заплашва нѣкого, че ще му направи нѣщо, виновния, ако не се докаже, че е ималъ користна или друга престошна цѣль ст. 28.) наказва се или съ

запитанье не повече отъ 15 дена: или съ глоба не повече отъ 10 рубли сребърни.

108. За заканване на думи, че нѣкой ще убие нѣкого, или ще го запали, виновния, който не е ималъ користна или друга преступническа цѣль, (ст. 28.) се наказва: съ запитанье не повече отъ единъ мѣсець, или глоба не повече отъ сто франка.

109. Кога горѣказаното въ идущата статия заканване е направено писмено виновния се наказва:

съ запитанье не повече отъ два мѣсеца, или глоба не повече отъ 200 фр.

110. самоуправството, за бой, рана или повреждане като и за всяко насилствие виновнитѣ се наказватъ:

съ запитанье не повече отъ три мѣсеца.

Недѣлковичъ: Въмѣсто „10 рубли“ да се каже; „30 фр“.

Предсѣдатель: Приема ли Нар. Събрание II-ро отдѣление съ поправката на Г-на Недѣлкова? (Приема.) Който неприема да си дигне ржката. (Никой не дигна.)

Секр. Т. Станчовъ: (Чете:)

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА.

За проступки противъ семейнитѣ права.

111. Когато се отказватъ да помагатъ на родителитѣ си за нуждитѣ презъ живота имъ на старо време тѣзи отъ дѣцата имъ, които иматъ достаточни срѣдства, се наказватъ:

съ запитанье не повече отъ три мѣсеца:

освѣтъ това принуждаватъ се да даватъ на родителитѣ си съразмѣрна помощъ споредъ състоянието си,

112. Виновнитѣ родители, или въобще лица, които сж длъжни да отгледватъ едно дѣте, ако го подхвърлятъ или оставятъ, но не на таквози мѣсто, гдѣто не може да се очаква, че ще го намѣри нѣкой, се наказватъ.

съ запитанье не повече отъ три мѣсеца. (Приема се.)

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА.

За проступки противъ чуждо имущество.

ОТДѢЛЕНИЕ ПЪРВО.

За произволно ползovanje отъ чуждо имущество и поврежданье му чрезъ това

113. За самоволно дѣйствие върху чуждо имущество, но не обаче кражба както: за бране овози или плодове, зарзавати, ягоди, гъби отъ чужди земли, за повреда на дървета, късанье цвѣти въ чужди градини; за сѣченье тръне, както и за вадение пѣсекъ или прѣтъ и др. т. виновнитѣ се наказватъ:

съ глоба не повече отъ 10 франка.

114. За минаване съ конѣ или кола презъ чужди ливади или пиви, до като не сж покосени или поженати, виновнитѣ се наказватъ:

съ глоба не повече отъ 10 франка.

115. За прекарване добитѣкъ презъ чужди ливади или пасища, както и за пасение въ чужди мѣста, до като не сж косени, виновнитѣ се наказватъ:

съ глоба не повече отъ десетъ франка.

116. За прекарване добитѣкъ презъ градини, бостани, или други мѣста оградени съ плетъ, ровъ (трапъ) или съ други кой да е начинъ, съ който се показва, че се запрещава влизанието въ едно мѣсто, виновнитѣ се наказватъ: съ глоба не повече отъ 25 франка.

117. За искарване камакакъ, нечистотия, лешове и

други мърсотии на чужди земи, виновните се наказват: съ глоба не повече от десет франка.

118. Който се противи на падаря (поляка) и не дава добитъка си, който е потъпкал или развалил нѣкое мѣсто, както и за самоволното отвързване и откарване на запрянъ или завързанъ добитъкъ (отъ поляка), виновните се наказват:

съ глоба не повече отъ десетъ франка.

119. За чупение плѣтища, събаряние дувари, разваление на хендеци и др. т. виновните се наказват:

съ глоба не повече отъ 25 франка.

120. За бой или повреждение чужди добитъкъ, виновните се наказват:

или съ запирание не повече отъ единъ мѣсецъ, или съ глоба не повече отъ сто франка.

Баларевъ: Въ 113 чл. се казва: „за бранне овоция или плодове, зарзавати, ягоди, гъби отъ чужди земи и пр“. Азъ мисля, че нѣма да сгрѣши нѣкой ако търси гъби или ягоди въ чужди земи.

Пановъ: Азъ мисля, че тукъ не е турено, за да се вардятъ гъбитѣ, а просто за да се варди мѣстото и да се негази; чрезъ това само по себѣ си се нарушава правото на собствеността.

Храновъ: Гъбитѣ растятъ въ ливадитѣ и който ги търси тѣщи ливадитѣ.

Михайловский: Било гъби, ягоди или каквото и да е това е собственост. Ние трѣба да привикнемъ народа да разликува двѣ думи, т. е. какво значи „мое“ и какво значи „твое“.

Баларевъ: Чудно ми се види като се казва, че се тѣпчатъ ливадитѣ. По мое мнѣние, ако нѣкой бере гъби нѣмами право да го наказваме. Тукъ именно се говори за плодове, цвѣта и гъби; но азъ не вѣрвамъ, че нѣкой ще варди гъбитѣ въ градини-тѣ, но тѣ растатъ въ гората.

Пановъ: 115 чл. казва: (Чете го.) Чини ми се за твърдѣ понятно, че когато се запрящава съ това пазянието на ливади, което става и когато се берятъ гъби разумѣва се, че по тази причина може да се запряти и бранието гъби.

Председателъ: Азъ мисля че Нар. Събрание е освѣтлено върху този предметъ. (Гласове: освѣтлено е.)

Св. Радевъ: Върху 113 чл. имамъ една забѣлѣжка. Въ нея се казва: „За сѣчение тръние“. Не бива ли да се каже и „за косение сѣна“? защото може нѣкой да отиде въ чужда ливада, да си накоси сѣно, да го натовари на кола и да си замине.

Храновъ: Ако му се запрящава да сѣче тръние, тогава повече ще му се запрящава да коси сѣно.

Св. Гр. Бобошевский: Въ 116 ст. се предвиждатъ разни случаи, но азъ не срѣщамъ никъдѣ думата лозя. Трѣба да се каже: „за прекарване добитъкъ презъ градини, бостани и обрани лозя“; защото много пжти като се обержатъ лозята, пушатъ

се въ тѣхъ кози, говеда и пр.

Тодоровъ: Предложението на Отца Гр. Бобошевскаго е твърдѣ умѣстно.

Гръчаровъ: Азъ предлагамъ да се каже: „бостани, брани и небрани лозя“.

Председателъ: Има едно предложение отъ Г-на Баларева, щото 133 чл. да се исхвърли думата: „гъби“. Има друго едно предложение върху чл. 116. (Шумъ, мѣлва.) — Моля Г-да да не се разговаряте въ 116 чл. да се добави думата: брани и небрани лозя. Приема ли Нар. Събрание I отдѣление отъ 13 глава съ прибавкитѣ на Св. Гр. Бобошевскаго? (Приема се.)

Секр. Т. Станчовъ: (Чете:)

ОТДѢЛЕНИЕ ВТОРО.

За кастрене чужди дървета, сѣчение въ чужди курии и бранне дърва въ чужди бранища.

121. За бранне или откарване дървие и други дървени произвѣдния оставени за пазение на нѣкое мѣсто, виновните се наказват:

съ това наказание, което е опредѣлено за кражба.

122. За бранне дърва въ чужда кория, както отъ дъно или отъ върхъ, тѣй и отъ паднали и строшени дървета, макаръ и да не сж искарани отъ корията, виновните освѣтъ като вържатъ сѣчениитѣ дърва или стойността имъ, но се и наказватъ:

за първи и втори пжтъ: да платятъ двойно това, което сж отсѣкли или повредили; а за трети и повече пжти освѣтъ това и съ запирание отъ единъ до шестъ мѣсеци.

Заб. За повторение не може да се счита сѣчение или бранне дърва, което макаръ и да не става първъ пжтъ, но става слѣдъ двѣ години, отъ когато е имало приговоръ по таквози дѣло.

123. Не се считатъ виновни;

1) тѣзи, които събиратъ сжчки или гнили дърва, които не влизатъ за въ работа, но въ малко количество, колкото една сирмашкина може да задигне на гърбъ;

2) тѣзи, които отсѣкхтъ нѣкой сжкъ за да поправятъ нѣщо счупено отъ колата си, които сж счупили на туи мѣсто; но отъ това се исклучватъ посѣянитѣ дървета по край пжтищата.

124. Тѣзи, които прикриватъ, или съ знание купуватъ крадени дърва или дървета, освѣтъ като повържатъ назадъ скрититѣ или купенитѣ си дърва или дървета, или стойността имъ:

за първъ пжтъ и втори, плащатъ, една глоба равна съ цѣната на купената или прикритата гора: а за трети и повече пжти освѣтъ глобата, турятъ се въ затворъ отъ единъ до три мѣсеца.

125. Когато нѣкой отъ горѣказанитѣ виновни не се покорява на заповѣдитѣ на горския началникъ, или стражата освѣтъ глобата, която заслужава, забира се и за не повече отъ 1 мѣсецъ.

126. Заплащанието за скритата или употребената въ чужда гора споредъ ст. се зема за въ полза на частнитѣ лица или — за хазната, споредъ както принадлежи материята на частно лице, или на хазната.

Единъ гласъ: Трѣба да се бранятъ горитѣ отъ добитъка.

Председателъ: Ако нѣма нѣкои да направя нѣкаква забѣлѣжка, то азъ имамъ да предложя една поправка върху 122 чл. гдѣто има една типографическа погрѣшка; защото записване не може да бѣде по много отъ три мѣсяца, а въ проектътъ стои 6 мѣсеца. Приема ли се II отдѣление на 13 глава съ тази поправка? (Приема се.)

Секр. Т. Станчовъ: (Чете:)

ОТДѢЛЕНИЕ ТРЕТО.

За кражба.

127. За кражба на единъ предметъ, цѣната на който не струва повече отъ триста франка, виновнитѣ се наказватъ:

съ затворъ въ тъмница отъ единъ до три мѣсеца.

128. Определения въ тая 127 ст. затворъ може да се увеличи отъ три до шестъ мѣсеца:

1) когато кражбата е станжала въ черкова или въ други молитвенъ домъ (обаже не отъ църковно имущество и съ осквернение на святинята), или на гробницата, или отъ мъртвецъ, но безъ да е раскопаванъ гробътъ;

2) когато кражбата е станжала нощъ;

3) когато за извършаване на кражбата виновнитѣ сж влѣзли презъ прозорецъ, или сж се прекачили презъ стѣна, стоборъ, дуваръ или друга преграда, или когато сж се вмъкнали въ къщи съ измислица;

4) когато е откраднато нѣщо, което е било необходимо за прехранването на ступанина му, и крадеца е зналъ това;

5) когато кражбата е станжала отъ нѣколко сговорени лица, безъ обаже да е шайка;

6) когато кражбата е станжала въ присъственитѣ мѣста;

7) когато кражбата сж направили слуги, работници, чираци или други лица, които живѣятъ у тогози, имуществото на когото е откраднато (но безъ сговоръ съ други лица) и

8) когато кражбата е направена съ лице, което вече веднѣжъ е осъдено за кражба или мошеничество.

129. Наказанието, което се пада на виновнитѣ за простѣшки споредъ горнитѣ двѣ статии (127 и 128), може да ся намали на половина:

1) когато крадеца отъ само себе си е върхлъ откраднатото нѣщо на ступанина му;

2) когато крадеца е направилъ кражбата отъ голѣма крайностъ или е нѣмалъ срдѣства за прехрана или работа, и

3) когато откраднатата вещь не струва повече отъ 4—5 франка.

130. За опитване да открадне, но несполучилъ по независащи отъ крадияща обстоятелства, а тѣй сжщо за участие въ кражба или прикриване на крадци или крадени нѣща, виновнитѣ се наказватъ като за кражба; но мировия сѣдникъ има право да смалѣва наполовинъ наказанието споредъ обстоятелствата и лицата, които сж земали участие въ кражбата.

131. За продаване иксикъ, или кунуване яде, или за промѣняване купеното или продаденото: както и за друга измама въ количеството или качеството на една стока; а тѣй сжщо за измама въ плащанieto на едно нѣщо, или при размѣняване на пари, виновнитѣ когато цѣната на нѣщото не надминува триста рубли, се наказватъ:

съ тъмниченъ затворъ отъ единъ до два мѣсеца.

132. Съ това наказание се наказватъ и онѣзи:

1) които промѣнятъ нѣща, които имъ сж били дадени за пазение, за пренасяние, за превозане, или какво и да е било друго дѣйствие;

2) които извадятъ отъ нѣкого пари или други нѣща чрезъ лъжовни извѣстия, или подъ видъ на изгодни предприятия, за мними разноси по нѣкакво дѣло, или по който и да е мошенически начинъ земжтъ пари или други нѣща отъ нѣкого;

3) които, като сж получили паритѣ си за дългъ, не сж върнали записа или расписката за смѣтката, или сж се зели и смѣтката и паритѣ безъ да означатъ въ нея, че сж я наплатили, съ намѣрение да поискжтъ паритѣ и други нѣжъ;

4) които сж си получили заплата на дългътъ, а не сж върнали залога, който е билъ оставенъ срдѣцу този дългъ, и

5) които безъ нѣлномощие отдаватъ чуждо имущество въ полза на частни лица съ намѣрение да прибержтъ за своя полза паритѣ отъ този заемъ, или нѣкоя друга противозаконна печала:

133. Наказанието означено въ горнитѣ двѣ статии (131 и 132) може да се увеличи до три мѣсеца:

1) когато този проступкъ е направенъ отъ лице веднѣжъ вече осъдено за кражба или мошеничество;

2) когато е направено отъ нѣколко души сговорени;

3) когато за таквази измама сж направени нѣкои предварителни приготовления;

4) когато обманика по своето мѣсто, положение или звание е внушавалъ особено довѣренie къмъ себе си отъ измамения;

5) когато е измаменъ малолѣтежъ, престарѣлъ, слѣпъ или глухо-нѣмъ човѣкъ;

6) когато сж употребени нѣкои суевѣрни обряди за да ся достигне обмана, и

7) когато обманика се е представявалъ за слуга, довѣренникъ, или нѣлномощенъ на едно извѣстно лице, съ една рѣчь, когато е дѣйствувалъ съ чуждо име.

134. Наказанията изложени въ горнитѣ три статии може да се намалятъ до половинъ, ако проступкитѣ, които сж означени въ тѣхъ сж станжали споредъ обстоятелствата изложени въ (171 ст.), а за мошеничество обстоятелствата изложени (въ ст. 172.)

135. За присвояване или употребление чуждо движимо имущество, което е повѣрено за пазение, преносение, превозане или друго опредѣлено употребенie виновнитѣ, когато цѣната на растратеното имущество не надминува 300 рубли, се наказватъ:

съ затворъ въ тъмница отъ 3 мѣсеца до 1 година.

Ако ли нагубата е станжала по лекомислие и виновнитѣ се покажатъ готови да я върхтъ или заплатятъ, то наказанието се намалява:

съ записване не повече отъ три мѣсеца.

136. За присвояване намѣрени пари или вѣщи, или имане намѣрено въ чужда земя, виновнитѣ, когато имъ е извѣстенъ ступанина на намѣреното, се наказватъ:

да платятъ не повече отъ тройната сума на това, което сж намѣрили.

Когато подобно нѣщо се повтори, тѣй сжщо когато на виновнитѣ не само, че ступанина на намѣреното нѣщо имъ е билъ извѣстенъ, но още и имъ е било искано да го даджтъ на ступанина му, тогози виновнитѣ за това се наказватъ:

съ затворъ въ тъмница отъ двѣ недѣли до шестъ мѣсеца.

137. За необявление, споредъ приетия обичай, въ течение на три недѣли, за намѣренитѣ пари или нѣща извѣстно кому принадлежащи, виновнитѣ се наказватъ :

да платятъ надената сума или цѣната на утаенитѣ вещи.

138. Който купи или земе въ залогъ имущество, което внае, че е крадено или придобито съ измама, се наказва :

съ запитане не повече отъ три мѣсеца, или съ глоба не повече отъ триста франка.

Но ако тѣзи проступки се правятъ като занаятъ, виновнитѣ се наказватъ като за кражба.

139. Наказанието за кражба, мошеничество и присвоение чуждо имущество или разсратата му се опредѣлява надъ виновнитѣ по приговоръ на окръжнитѣ и Апелативнитѣ сѣдилища :

1) Когато преступнитѣ дѣйствия сж направени отъ священо-служители на православието или на другитѣ вѣроисповѣдания, или отъ длѣжностни лица, които се намѣрватъ на господарственна или обществена служба, а тѣй сжщо и за военнитѣ чинове отъ офицерско звание.

2) когато сж направени за трети пѣтъ или макаръ да сж и въ първи или втори пѣтъ, но за количеството по горѣ отъ триста франка.

Тодоровъ: Въ 128 ч. ал. 7 се казва: (Чете:) Азъ мисля, че въ Отоманский наказателенъ законъ е казано, че когато слугитѣ сж направили кражбата, тогава наказанието е двойно; защото за да краде слуга е много лесно, а страненъ чловѣкъ трѣба да се качи презъ прозорцитѣ и т. н. т. За това въ тая алинея да мине като заблѣжка и да се каже: „ако кражбата се направи отъ слуги, тогава наказанието е двойно.“

Баларевъ: Тукъ ми са вижда нѣщо, за което незная, кой ще бѣде виноватъ, именно въ 131 чл. дѣто се говори за продаване иксикъ. Но ако чловѣкътъ не разбира отъ тегло и продаде повече отъ колкото купувачътъ иска, тогава кой е виноватъ? — Да ли онзи, който продава, или онзи, който купува? — Трѣбало би заедно да се наказатъ и двамата. (Смѣхъ.)

Тодоровъ: Значи, който продава иксикъ трѣба да се наказва.

Рангелъ Костовъ: Въ 131 чл. се казва, за оногова, който купува и за оногова, който продава. Отъ селата се закарва брашно въ градоветѣ и когато търговецътъ претегли брашното, което въ селото бѣше 100 оки, той го искарева 99. За това наказанието трѣба да става и за купувачитѣ и за продавачитѣ.

Баларевъ: Тогав трѣба да се промѣни редакцията.

Предсѣдателъ: Мисля, че се разбира твърдѣ добръ и трѣба да не се повръщаме. Вие казахте, че всякой е отговоренъ за своитѣ дѣйствия и който е виноватъ, той ще отговара.

Никола Тошковъ: Въ 136 чл. се говори за присвоение на намѣрени пари. (Чете го.) Азъ питамъ, намѣрени пари или вещи, на които притѣжательтъ не може да се намѣри що става съ тѣхъ? (Гласове: тогава дай ги на полицията.)

Н. Стойчовъ: За всички горѣказани глоби, трѣба да се дава билетъ съ печатъ за потвърждение.

Лазаръ Дуковъ: Азъ за тая глава нѣма да говоря, само мисля, че трѣба да има единъ членъ да казва, какво наказание има тоя чловѣкъ, който максусъ убие куче.

Предсѣдателъ: Има такъвъ единъ членъ за домашнитѣ животни.

Лазаръ Дуковъ: Ние знаемъ, че кучето на чловѣка е най-добъръ другаръ, защото единъ чловѣкъ безъ оръжие, когато има куче, може да пасе 1000 овци; или ако ли пасе воловетѣ си и има куче, той може да поспи. За това азъ думамъ, че не е излишно това да го има и искамъ да се прибави.

Михайловский: Кучето не е вълкъ; то е стока на чловѣка, както е и козата или коньтъ, слѣдователно то е домашенъ добитѣкъ. Ставали сж вѣче въ сѣдилищата расправили особено за овчарски кучета, които сж много скѣпи; и като то е домашно животно, то нетрѣба особно да се казва за него.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание III отдѣление както се прочете? (Приема се.) Приема ли се прочетений законъ исцѣло? (Приема се.) Давамъ на 5 мин. распусъ.

(Послѣ распусътъ.)

Предсѣдателъ: Звѣзданието се отваря изново. На дневенъ редъ е докладътъ на комисията за народното опълчение.

Докл. Стамболовъ: Комисията, която бѣше избрана за да преглѣда представений законопроектъ отъ г-на М-ра на Външнитѣ Дѣла, слѣдъ като поработи нѣколко време, дойде до заключение, че на този проектъ трѣба да се направятъ нѣкои измѣнения, за да може това дѣло да се укрѣпи и да простре по голѣми корение. По тоя направихми нѣкой измѣнѣния. Но най-напредъ се видѣхми въ голѣми затруднения, защото работата е специална; но слѣдъ нѣколко денѣ видѣхми, че могатъ да се направятъ нѣкои измѣнѣния, които отговарятъ на условията на нашия животъ. Преди да пристѣпимъ къмъ законопроектътъ, питамъ Народ. Събрание, желае ли да се прочете исцѣло? (Гласове: желае исцѣло.)

Докл. Стамболовъ (Чете:)

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

За народното опълчение.

1.) Общи правила.

Чл. 1. Въ народното опълчение постѣпватъ всички изобщо мже, които сж по млади отъ 40 години, способни

да владѣятъ оружје и които, не сж на служба въ войскитѣ или въ запасть; само болестъ и физически недостатъци могатъ да освобождаватъ отъ личното изпълнение на военната тежба въ опълчението.

Чл. 2. Опълченецътъ не може да се откъсва отъ занятаята си, за да участвува въ военнитѣ упражнения по-вече отъ 50 дни въ годината, отъ които дълничнитѣ не трѣба да бждѣтъ по-вече отъ 10 дни и не по-вече отъ 7 дни наредѣ. Събиранieto на опълчението за по-продължително време може да стане само тогава, когато държавата се заплашва отъ нѣкоя бѣда; въ такъвъ случай опълчението се свиква съ Княжески Указъ отъ Князя, който е и глава на народното опълчение.

Чл. 3. Опълченцитѣ получаватъ отъ хазната оружје и боеви запаси. На военни упражнения ходятъ въ собственното си обѣкло и се съдържатъ на своя смѣтка. Въ извънредни случаи (чл. 2), когато опълченцитѣ се свикватъ за време по-вече отъ една недѣля, тѣ получаватъ съдържанieto си отъ общинитѣ или отъ хазната, споредъ както бжде това опредѣлено, въ всѣкий случай отдѣлно отъ централния комитетъ.

Чл. 4. Изпълнението на длжноститѣ при опълчението се счита гражданска обязанностъ на всѣки единъ Българинъ и недава право за парично възнаграждение. Отъ благоусмотрѣнието на общинитѣ зависи въ нѣкои случаи да се опредѣли възнаграждение на учителитѣ (инструкторитѣ) мастеровитѣ и пр. Тия постѣднитѣ се назначаватъ отъ редовната войска, или запаса и споредъ както се види за по-добъръ и по-сгодно. Тамъ дѣто окръжния комитетъ види за необходимо да има особни инструктори, при невъзможностъ да ги набави отъ редовната войска, или запаса и, направи представление за това на централния комитетъ, който се споразумѣва съ Военния Министръ, за да се назначатъ за тия мѣста особни инструктори, на които въ всѣкои случаи не може да се плаща по-вече отъ 240 фр. годишна заплата.

Чл. 5. Съдържанieto на стражи (караули) при тѣмнитѣ, при затворитѣ, при общественитѣ складове, касни и пр. може да се възлага върху мѣстнитѣ опълчения, въ тия случаи, които ще се опредѣлятъ съ особни правила отъ централния комитетъ и потвърдятъ одъ Князя.

Чл. 6. Правителството опредѣля мѣстата, върху които се распространява дѣйствието на настоящъ законъ, както и времето, отъ което той влиза въ сила въ всѣко едно мѣсто.

Чл. 7. За военнитѣ упражнения, всичкото Княжество се дѣли на военни райони, границитѣ на които съвпадатъ съ границитѣ на Окржията.

Чл. 8. Най-висока инстанция, която въ мирно време управлява народното опълчение, е Централний Комитетъ, който има сѣдалището си въ столицата, и состои отъ единъ Предсѣдателъ — Началникъ на Народното опълчение — отъ единъ подпредсѣдателъ и шестъ членове.

Чл. 9. Предсѣдателътъ и подпредсѣдателътъ на Централния Комитетъ се избиратъ изъ между най-горнитѣ офицери въ Княжеството и се назначаватъ отъ Князя съ Указъ, а шестѣ членове — отъ Народното Събрание, и се утвърдяватъ отъ Князя.

Чл. 10. Всичкитѣ членове на Централния Комитетъ, освѣнъ подпредсѣдателътъ получаватъ по 6000 фр. годишна заплата, ако тѣ не занимаватъ нѣкоя служба; ако ли занимаватъ, то получаватъ само $\frac{1}{3}$ отъ тая плата.

Подпредсѣдателъ, споредъ кръга на обязанноститѣ

си въ Централний Комитетъ, не може да занимава друга каква да е длжностъ, приема годишна плата наравно съ дружинний командиръ сир. 14400 фр., ако е чуждъ поданикъ, и 7000 фр. ако е български поданикъ.

Чл. 11. При Централния Комитетъ има Канцелярия, която се управлява отъ подпредсѣдателъ.

Чл. 12. Централното управление е длжно:

1) Да разработва правилата за организацията и мобилизацията на Нар. Опълчение.

2) Да снабдява Нар. Опълчение съ оружје и патрони, както за постоянни упражнения, така и въ случай на мобилизация.

3) Да разглѣжда доношенията на Окржиятѣ Комитети.

4) Да разглѣжда всевъзможни въпроси относително сбора и управлението на Нар. Опълчение.

5) Да слѣди вървежа на военното образование въ Нар. Опълчение, за което се командирова подпредсѣдателъ въ окръжията. Въ тоя случай водянето дѣлата на Комитета приема предсѣдателътъ или единъ отъ членоветѣ;

6) Да изработва правила за изучаване реда въ Опълчението.

7) Да разрѣшава всевъзможнитѣ стѣлкновения помежду Окржиятѣ Комитети и административнитѣ власти въ окръга.

8) Да смѣнява членоветѣ на Окржиятѣ Комитети, като поканва обществото да си избере другъ; а смѣняването на Окржиятѣ Воински Инструкторъ не може да стане освѣнъ съ Указъ на Князя, по представление на Централний Комитетъ чрезъ Военния Министръ.

Чл. 13. Надъ опълчението въ всѣки окръгъ „началствува Окржиятѣ Комитетъ“ състоящъ отъ единъ предсѣдателъ, единъ подпредсѣдателъ и четире — члена; членоветѣ на Окр. Комитетъ се избиратъ по висшегласие отъ главатаритѣ (четникъ и подчетникъ) на четитѣ въ окръга и се потвърдяватъ отъ Централния Комитетъ.

Чл. 14. Членоветѣ на управлението се избиратъ за една година, но слѣдъ свършването на годината могатъ отъ ново да бждѣтъ избрани.

Чл. 15. Членоветѣ на Окр. Комитетъ се смѣняватъ отъ Центр. Комитетъ и приематъ надници по една рубла въ день, само когато засѣдаватъ.

Чл. 16. При постѣпване въ Окр. Комитетъ членоветѣ даватъ клетва за правилно и безпристрастно изпълнение длжноститѣ си.

Чл. 17. Окр. Комитетъ е длженъ да прави расписанието на упражненията въ окръга, това расписание се приготвява за цѣлъ мѣсець и се съобщава на сѣтитѣ инструктори.

При съставянето рѣчениитѣ расписания Окр. Комитетъ трѣба да има предъ видъ, че презъ цѣлата година трѣба да бждѣтъ не по-малко отъ 50 урока.

Чл. 18) Окр. Комитетъ опредѣля размѣра на наказанието за неявяване на опълченцитѣ отъ цѣли села или махали при упражненията и за погрѣшки направени отъ цѣли чети въ време на упражнението. Постановлението на Окр. Комитетъ, което опредѣлява извѣстно наказание, предава се на лицата отъ административното вѣдомство, които сж длжни да го изпълнятъ като присѣда отъ сѣдебно учрѣждение,

Чл. 19. Властта на Окр. Комитетъ при налагането наказание се ограничава съ напомняване, строга заблѣжка, глоба отъ 1 до 50 фр. и най-сетѣ съ затворъ

отъ 1 до 3 дена.

Чл. 20. Окр. Комитетъ:

1) Разпѣжда препирнитѣ помежду жителитѣ и инструкторитѣ.

2) Распорежда се въ раздаванетоъ патрони и оружия, които му сѣ дадени отъ Правителството за обучение; също и които сѣ останали слѣдъ смъртта, болѣстта или уволнението на нѣкои опълченци,

3) Да прави засѣдания не по-малко отъ два пѣти въ единъ мѣсець.

Чл. 21. За непосредственно нагѣжданье на опълченцитѣ надъ учението въ окръжията и „за ръководене занятията имъ въ всѣкий воененъ окръгъ“, при Окр. Комитетъ се назначава офицеръ, комуто се присвоява названието Окръженъ Воински Инструкторъ. За налагане дисциплинарни наказания, той има право като ротенъ командиръ и получава годишна плата 9,000 фр., ако е чуждъ поданикъ, и 5000 фр. ако е български, като се считатъ въ това число и пѣтнитѣ му разноски.

Чл. 22. Окр. Воински Инструкторъ има слѣдующитѣ длѣжности и правдини:

1) Той е отговоренъ за успѣшния вървежъ на войнишкото образование на опълченцитѣ.

2) Той ръководи войнишкото образование и е задѣженъ да обикаля окръга не по-малко отъ два пѣти въ мѣсяца, за да провѣрѣва учението.

3) Той псиптва въ знание на службата запаснитѣ нижни чинове, които желаятъ да заематъ Инструкторски длѣжности.

4) Той има право да смѣнява инструкторитѣ и да назначава други.

Чл. 23. Окр. Воински Инструкторъ се подчинява непосредствено на (предсѣдателя) на Централний Комитетъ, а въ командно отношение на Военния Министръ и на Началника на Отдѣла.

Чл. 24. Окр. Воински Инструктори се назначаватъ изъ между най-добритѣ офицери, които сѣ командували рота и се утвърждаватъ на длѣжността си съ Указъ отъ Княза по представление на предсѣдателя на Централния Комитетъ чрезъ Военния Министръ.

Чл. 25. Окр. Воински Инструкторъ, ако и да не се избира отъ сотницитѣ, както другитѣ членове на Окр. Комитетъ, е по право, членъ на тоя Комитетъ. Той управлява канцеларията на Окр. Комитетъ, за разноскитѣ на която се отпускатъ отъ хазната по 2,000 фр. за година.

II. Организация на опълчението.

Чл. 26. Единица въ организацията се счита чета (стотня).

Чл. 27. Ако числото на опълченцитѣ въ нѣкоя чета е по-вече отъ сто и по-малко отъ двѣстѣ, тѣ съставятъ една стотня, която се нарича по името на общината.

Ако числото на опълченцитѣ е по-вече отъ 200 души, тѣ съставятъ нѣколко чети, които носятъ името на общината съ прибавление на *ММ* по редъ. Тия общини, които даватъ по-малко отъ сто души опълченци, образуватъ чета заедно съ съседнитѣ общини, ако само нѣкои особенни мѣстни условия на това не прѣчатъ.

Чл. 28. Расписанието на населенитѣ мѣста по четнически околии става отъ окръжнитѣ съвѣти и се утвърждава отъ окръжнитѣ началници.

Чл. 29. Началникъ на четата (стотнята) е четникъ (главатаръ); той се грижи за военното образование на опълченцитѣ и наблюдава щото оружieto и боевитѣ запаси да се държатъ отъ тѣхъ въ добръ редъ. Той се из-

бира по вишегласие отъ всичкитѣ опълченци на четата и се утвърждава въ длѣжността си отъ окр. комитетъ, отъ благоусмотрѣнието на когото зависи да отдалечава четника отъ длѣжността му и да предлага на четата да си избере другъ четникъ.

Чл. 30. Четата се расподѣля на десетини или споредъ врѣстѣта на опълченцитѣ, или споредъ расположениеето на къщата имъ. Всѣка десетина си избира десетникъ, който се утвърждава отъ четника, отъ когото зависи да замѣни десетника съ другъ, като предложи на десетината да си избере новъ.

Чл. 31. Десетницитѣ сѣ длѣжни да наблюдаватъ щото хората отъ десетинитѣ имъ, безъ законни причини да не се уклоняватъ отъ учението; за своеволно уклонение тѣ сѣ обязани да съобщятъ на сотника и инструктора.

Чл. 32. Десетника има право да разрѣши на опълченцитѣ отъ десетината си да не се явяватъ на учение поради уважителни причини; за ония опълченци, на които е далъ такова разрѣшение, също и за причинитѣ той е длѣженъ да съобщи на четника и на инструктора предъ началото на занятията.

Чл. 33. Помощникъ на четника е подчетникъ, който се избира повшегласие отъ десетницитѣ въ четата; той се утвърждава въ длѣжността си и се удалява отъ нея, както четника отъ окр. комитетъ.

Чл. 34. Четницитѣ, подчетницитѣ и десетницитѣ за отличие отъ другитѣ опълченци въ строя носятъ на левата си ръка народенъ триколоръ.

Чл. 35. Въ строя всичкитѣ опълченци трѣба да иматъ левъ на шалкитѣ си.

Чл. 36. Четника избира по свое благоусмотрѣние изъ между десетницитѣ единъ приказенъ, който изпълнява обязанноститѣ на фелдфебела въ войскитѣ.

Чл. 37. Освѣтъ четника, подчетника и десетницитѣ, при всѣка сотня се назначава и по единъ инструкторъ.

Чл. 38. Инструктора е длѣженъ:

1) Да учи опълченцитѣ споредъ програмата.

2) Да слѣди съ най-голъма грижа пазянието патронитѣ и оружieto и за всѣка поврѣда да явява на четника.

3) Да иска отъ ученицитѣ си строга военна дисциплина.

Чл. 39. На тия опълченци, които иматъ стоденъ за ѣздене конь съ потребнитѣ принадлежности, разрѣшава се да образуватъ конни десетници или чети, да приематъ участие въ войнишкитѣ упражнения на коньетѣ си, освѣтъ въ тия случаи, когато упражнението е въ стрѣла.

Чл. 40. Всѣка чета си има прапорецъ, печать касаса, послѣдната се образува отъ приноситѣ на общинскитѣ членове или отъ други извори по опредѣление на самитѣ общини. Отъ тая каса се плаща за устройване на нишани (мишени), складове, гимнастики и др.

Ако срѣдствата позволяватъ, отъ четническитѣ касаси се дава награда (призъ) за стрѣление, възнаграждение на мастеровитѣ, инструкторитѣ музикантитѣ и проч.

III. Начинътъ, по който ставатъ образуванието на четитѣ.

Чл. 41. Окръжний началникъ слѣдъ като обнародва расписанието на окръга по четнически околии (чл. 27), надлежитѣ общински управления съставятъ списѣци на опълченцитѣ, въ които се отбѣлѣзва, кой ще изпълнява тегобата съ конь; заедно съ това общинскитѣ съвѣти опредѣлятъ: начина за съставянието четническата каса; времето и мѣстото, дѣто трѣбва да се собиратъ опълченцитѣ

за войнишки упражнения и стрелбни; цѣлѣтъ и вида на препореца и пр.

Чл. 42. Това като се свърши, опълченците се събиратъ, да си изберайтъ четникъ, подчетникъ и десетници споредъ Чл. 28 29 и 32.

Чл. 43. Избранный четникъ представя на Окр. Комитетъ както за своето утвърждение въ длъжността си, така и за утвърждението за подчетника. Заедно съ това той му представя свѣдения за числото на опълченците въ четата. Като отбѣлѣва, колко отъ тѣхъ ще изпълняватъ тежестта на коня.

Чл. 44. Снабдяването четите съ оружие, боеви припаси, както и съ инструкторите става по най-близко споразумѣние на Централния Комитетъ съ Военния Министръ — посредствомъ Окр. Комитета.

IV. Престъпки и престѣпления по изпълнение на военната тежестъ въ опълчението. Наказание и подсъждателство. Дисциплинарната властъ на Началниците.

Чл. 45. Опълченците, ако не сж свикани на извънредно събрание (Чл. 21), сждатъ се само по обыкновенния сждъ. За войнишки престѣпления, направени отъ нѣкой опълченецъ, когато той е билъ въ събрание или подоружие, обыкновенните сждилица прилагатъ военно-уголовните закони, и при това четникътъ и подчетникътъ се считатъ за офицери, а десетниците за унтеръ офицери.

Чл. 46. Въ извънредно събрание опълчението, както войските, се подчинява на военните закони.

Чл. 47. За неявяване безъ благословна причина на определеното за събрание мѣсто, както и за немарливо държане на оружието си, опълченецътъ се наказва съ глоба, отъ 1 до 20 фр. споредъ определеното на съвѣта съставенъ отъ четника, подчетника и десетниците на четата. Глобата се внася въ четническата касса. Ако нѣкои опълченецъ неиска да се покори на рѣшеннето на съвѣта, то четника е длъженъ да рапортира на Окр. комитетъ, които се разпорежда чрѣзъ административната властъ за приложение на рѣшеннето.

Чл. 48. Въ видъ на дисциплинарно наказание, четникътъ има право да оставя невнимателните и немарливите опълченци, по не повече на 2 часа, за да продължава войнишките упражнения слѣдъ распушаннето на другите опълченци отъ четата.

Чл. 49. Окр. воински инструкторъ има право да прави забѣлѣжки и мърмране на подчинените ему опълченци, когато тѣ сж събрани или сж подоружие.

Чл. 50. Окр. комитетъ има право да повдига сждебно преслѣдване срѣщу опълченците за войнишки престѣпления.

Предсѣдатель: Сега какъ желае Нар. Събрание, членъ по членъ ли да се чете, или да се приеме en bloc?

Т. Станчовъ: Ние сме имали вѣче други законопроекти за разглѣждане, при които се съгласихме, че исцѣло не можемъ да ги приемемъ. За това ако обича Нар. Събрание, можемъ да го прочетемъ членъ по членъ или сега или утрѣ, и да ги разглѣдаме.

Д-ръ Молловъ: Азъ незная кога стана такова рѣшение, че трѣба всякой законопроектъ да се разглѣда членъ по членъ. Стана рѣшение само да се

прочитатъ изобщо. Сега защо да се задържаме нѣколко часа и да го разглѣждаме членъ по членъ, когато можемъ да го приемемъ исцѣло? Трѣба да знаемъ, че има членове, които не можемъ да измѣнимъ, и ние знаемъ, че проектътъ е съставенъ отъ специалисти.

Доклад. Стамболовъ: Когато се прочете изобщо, то трѣбало да се прочете членъ по членъ; но като Събранието не е съгласно, да се прочете членъ по членъ, то ако има нѣкой да забѣлѣжи нѣщо, нека го забѣлѣжи, и да се приеме исцѣло този проектъ.

Ковачевъ: Азъ сжщото щѣхъ да кажа, което каза и г-нъ Стамболовъ, че дѣйствително предметътъ нѣма такъвъ характеръ, щото ний да можемъ да го разискваме и разглѣждаме. Въ комисията е имало доволно хора, които сж разглѣждали тая работа както трѣба. Затова желая, да се приеме en bloc само желая, щото избирането на членовете отъ централниятъ комитетъ, да се утвърдяватъ отъ Князя; защото Цен. комитетъ ще бѣде като военно Министерство на народното опълчение и защото Н. Височество споредъ Конст. е върховенъ началникъ на всичките военни сили въ Княжеството. Иначе азъ не виждамъ, да сме кадри да рѣшаваме работа, която не разбираме.

Доклад. Стамболовъ: Менѣ ми се струва, че като въ вторий чл. е казано, че Князътъ е глава на опълчението, тогава въ 8 чл. да повтаряме сжщото нѣма нужда. Защото, когато той двама души въ комитетътъ назначава, разбира се, че е глава на опълчението. Но ако Събранието се съгласи да се потвърдяватъ членовете отъ Князя, нѣмамъ нищо противъ това.

Райчо Поповъ: Съгласенъ съмъ да се приеме исцѣло този законопроектъ защото измежду насъ нѣма специалисти до толкозъ и ако се чете по членъ ще бѣде излишно. Само бихъ желалъ да се прибави и за отпѣзи, които отсъствуватъ отъ домовете си въ времето на упражненията какъ трѣба да стане за тѣхъ. И още едно имамъ да кажа: ако нѣкой се пресели отъ една община въ друга, ще ли да бѣде подчиненъ на тамошния войвода дѣто се е преселилъ?

Докл. Стамболовъ: За първото, дѣто пита г-нъ Райчо, че се давало разрѣшение на нѣкои, които иматъ работа, за това ясно е казано въ проектътъ. Стотникътъ може да наказва хората въ нѣкои случаи; но има работи, както напр. ако нѣкой ходи да продава нѣщо по окръга, а ние го задържимъ у дома му, тогава непременно ще остане гладенъ, ако не го пустнемъ. Прочее ние даваме право на общините сами да си назначаватъ време за упражнения, когато е по-лесно и по-сгодно за хората. Ако ще се упражняватъ зимно време, то до

Мартъ мѣсяцъ сж длѣжни да иматъ 50 урока. Тѣ могатъ, ако искатъ да зематъ 50-тѣ недѣли за цѣла година. Въобще много широко право се дава на общинитѣ. А ако дойде нѣкой отъ друга община, може би по своя работа, ние нѣмаме право да го земемъ и упражняваме.

Ик. П. Тодоръ: Нѣкои казаха да се вотира исцѣло, но подиръ направиха забѣлѣжки едни върху единъ членъ, а други върху другъ. На забѣлѣжките на едного се отговаря и обяснява, а на други- не. Въ Нар. Събрание е прието като правило, че когато се внасятъ законопроекти, то зависи отъ рѣшението на Нар. Събрание, да ли да ги чете членъ по членъ, или глава по глава. Но тѣй исцѣло не сме приели до сега ни единъ законопроектъ. Нѣко ще кажатъ най-послѣ, че ние нищо не разбираме, ако приемемъ законопроекта исцѣло, или това ще значи, че Н. С. е тѣй невѣжо, щото не може да направи забѣлѣжки върху единъ законопроектъ. Това незнай до колко може да се каже. По мое мнѣние въ този законопроектъ има много нѣща, за които чловѣкъ трѣба да се освѣти. Ако Нар. Събрание приема тѣзи 46 чл., азъ предлагамъ да се четатъ макаръ глава по глава. Азъ бихъ се най-сетнѣ съгласилъ да се вотира исцѣло, ако да бѣше напечатанъ проектътъ за да можяха да се правятъ забѣлѣжки; но той е само въ ръкописъ внесенъ, тѣй щото азъ предлагамъ този законопроектъ, като не е голѣмъ, да го вотира Нар. Събрание глава по глава или членъ по членъ.

Ковачовъ: Азъ казахъ да се приеме en bloc по тая причина, защото това е съвсѣмъ специална работа която не може да се земе на частно разгледане. Въ комисията имаше и частни лица при разгледанieto на този проектъ членъ по членъ, и за това незнай, защо да се препираме сега. Азъ само това предлагамъ, ако е възможно щото членове на цент. комитетъ да се избиратъ отъ Нар. Събрание и утвърждаватъ отъ Князя. А какво ще върши сотникътъ, четникътъ и т. н. т. това сж работи, които не сж се вършили до сега у насъ. За това азъ предлагамъ на Нар. Събрание, ако приема, да се вотира исцѣло заедно съ горѣказаната моя забѣлѣжка.

Мин. Цанковъ: Всяко едно рѣшение на Нар. Събрание, до дѣто не се утвърди отъ Князя, не става законъ, слѣдователно, Нар. Събрание, ако избере тия членове, непременно е нужно утвърдението отъ Н. Височество.

Д-ръ Молловъ: Азъ ще да говоря за сжщия предметъ, за когото говори и г-нъ Ковачовъ. Само една забѣлѣжка имамъ и тя е, че времето или денѣтъ за упражнение ми се струватъ малко. По мое мнѣние азъ мисля, че вмѣсто да се каже: „най-много

50 дена,“ трѣба да се каже: „най-малко 50 дена.“

Наумовъ: Азъ несъмъ съгласенъ за единъ такъвъ важенъ законъ да го преминемъ изведнѣжъ; на противъ мисля, че би трѣбало глава по глава да се чете. Освѣтъ това и за годинитѣ има да направимъ забѣлѣжка. Тука се казва отъ 20 до 40 години; да ли не би било по-добрѣ да се каже отъ 20 до 50 год.?

Минко Радославовъ: Противъ начинътъ за приемане на проектътъ, представенъ отъ г-на Докладчика, нищо нѣма да кажъ. Защото, ако го разгледваме членъ по членъ, само щегубимъ време. Само това напомнямъ, че всички, които трѣба да служатъ въ опълчението, трѣба да бѣдѣтъ хора не отъ 40 год. на долу, но отъ 45 или отъ 48 г. на долу.

Предсѣдателъ: Азъ ще дамъ на гласоподаване: приема ли Нар. Събрание да се разгледва проектътъ глава по глава, или исцѣло да се приеме? — Който го приема исцѣло да си дигне ръката. (53 дигнаха, и 37 недигнаха.) Сега питамъ Нар. Събрание желае ли да се прочете проектътъ още веднѣжъ или изведнѣжъ да се вотира? Има ли нѣкой да направи забѣлѣжка?

П. Станчовъ: Има да направя забѣлѣжка и желая да се забѣлѣжи въ протоколитѣ, че рѣшение то станало сега, е противъ 44 чл. на Конст.

Ик. П. Тодоръ: Искамъ да кажъ нѣколко думи за тѣзи, които постѣпватъ въ редоветѣ на това опълчение. Тамъ е казано: „всякий български гражданинъ не по-долу отъ 40 год.“; нека се каже: не погорѣ отъ 40 год. ще постѣпватъ въ редоветѣ на това опълчение. Азъ разбирамъ за български граждани всичкитѣ подданици безъ разлика на вѣра, съсловие и звание. Азъ съмъ сега на 45 год., но има свещеници на 25 год., щѣтъ ли и тѣ да носятъ пушки?

Докл. Стамболовъ: Когато единъ членъ казва, че това е едно гражданско нѣщо, то азъ разбирамъ, че всякой, който е по-младъ отъ 40 год., безъ разлика на съсловие, трѣба да се занимава въ това полезно народно дѣло. Ние тука неправимъ никаква разлика.

Михайловскій: Азъ ще питамъ: ако се отсѣстествува отъ учението безъ извинителни причини, какво наказание ще има?

Доклад. Стамболовъ: Има разни наказания: шрафъ и затворъ; шрафъ отъ 1—20 фр., както опредѣли общината. Но ако нѣкой не се покорява на окр. Комитетъ, то може да се шрафува отъ 1 до 50 фр.

Михайловскій: Искамъ да не се тури максимумъ на наказанието, защото има хора, които ще предпочитатъ да платятъ нѣколко франка само да отсѣстествуватъ.

Доклад: Стамболов: За таква хора е предвидено, защото нѣкои търговци печалетъ на день по 20—30 фр., които, ако отсъствуватъ по тая причина, ще се наказватъ съ затворъ отъ единъ до три дни.

Каранетровъ: По-напредъ се подигна въпросъ за свещеницитѣ; но азъ ще подигна въпросъ за чиновницитѣ. По моето мнѣние даже и единъ Министръ, ако е по-младъ отъ 40 год., трѣба да участвува въ народното опълчение. (Гласове: Да.) Слѣдователно когато се викатъ чиновницитѣ на упражнение, да не казватъ, че имали работа.

Отецъ Икономъ: За чиновницитѣ азъ разбирамъ, защото въ празникъ могатъ да излѣзатъ. Но тука комисията не е зела предъ видъ свѣщенницитѣ, за които празниците сж като дѣлници. Тѣ има да служатъ литургия, и слѣдователно иматъ благословни причини за всѣкога, ако отсъствуватъ. Може би да кажете, че азъ искамъ да се отмахнатъ свещеницитѣ но това не е така; защото азъ бихъ искалъ съ най голѣмо желание да идж. Само искамъ да заблѣжж, че на нѣкои не ще да допусне службата.

Храновъ: Азъ мисля, че когато каза г-нъ Докладчикъ за свещеницитѣ, че не се изключаватъ, разбира се, че свещеницитѣ не ще да зематъ участие въ военното опълчение, но тѣ н. п. могатъ да бжджтъ свещеници при опълченнето, а не да иматъ пушка и ножъ.

Священ. Бобашевски: Съ драга воля бихъ зель пушка; но когато има упражнение въ празниченъ день, когато свещеника има черковна служба и трѣба да я изпълнява по своитѣ правила, тогава не ми се чини възможно.

Сава Илиевъ: Само заради годинитѣ трѣба да споменемъ, че 40 години ми се вижда малко. Азъ предлагамъ най малко да бжджтъ 45 години. Освѣнъ това тамъ се поменува, че ще има инструктори, чужди поданници, но не се опредѣлява, какви поданници.

Докл. Стамболовъ: Ние правихми смѣтка, че ако се зиматъ въ първа година да се обучаватъ само до 30 години, пакъ ще има повече отъ 30—40.000 души; но ако зематъ отъ началото всичко до 40 години, тогава ще има 100.000 души; а за всички тѣзъ нѣма пушки, за това трѣба да рѣши комитета, до коя година ще се зематъ. Ако се допусне съ собствено оружје, тогава ще бжде малко нередовно. Заради туй нѣка си остане, така както си е въ проекта. А колкото се касае до другитѣ въпросъ, който подигна г-нъ Савва Илиевъ, на това незная какъ да му отговаря.

Рангелъ Костовъ: Ако въ една къща има два или 3 братя, може ли въ единъ день да ходятъ

всички да се упражняватъ? защото по селата човѣцитѣ иматъ стока и трѣба единъ да остане при стоката.

Доклад. Стамболовъ: Както чухте г-да, тия човѣци ще се обучаватъ въ селото си. Единъ день въ недѣлята, може всѣки 3 или 4 часа да се учи; но при всичко пакъ ще останатъ хора въ къщитѣ. Заради туй могатъ да се обучаватъ всички братя колкото и да сж.

Пановъ: Разбра се отъ думитѣ на предговорившитѣ г-да свещеницитѣ, че тѣ не сж противни да зематъ участие, но разликата е въ занятията имъ, че празничнитѣ дни сж за тѣхъ дѣлнични. Слѣдователно ще обърнемъ и ще кажемъ: дѣлнични дни сж за тѣхъ празници. (Веселостъ.)

Доклад. Стамболовъ: Има едно предложение отъ г-на Ковачева, за да се каже, че членоветѣ избрани отъ Народ. Събрание, да ги потвърди Князьтъ. Това ми се вижда умѣстно, и азъ моли да се тури на гласоподавание членъ 9-ий.

Предсѣдателъ: Приема ли Народ. Събрание прибавката направена отъ г-на Ковачева въ членъ 9-ий, която състои въ това, че избранитѣ членове на централний комитетъ да се утвърдятъ отъ Князя: (Према се.)

Отецъ Икономъ: Както и по-напредъ казахъ и мисля, че увѣрихъ г-да представителитѣ; за това повторително предлагамъ, че онзи членъ, който задължава всички Българи да зематъ участие въ Народ. опълчение, прави изключение за свѣщенницитѣ; защото, тѣ друго-яче ще бжджтъ принудени да носятъ знакъ въ извѣстни случаи или особена униформа; а това е безизмислица.

Стамболовъ: За свѣщенницитѣ ние направихми разилка, по тѣзи проста причина; защото се освобождаватъ въ другъ единъ случай. Именно свѣщенникъ може съки пхтъ да се освободи отъ десетникътъ. И свѣщенницитѣ могатъ въ дѣлнични дни да зематъ участие.

А. Цановъ: Чини ми се, че Отецъ Икономъ има право. Азъ мисля, че г-нъ Храновъ опредѣли, че тѣ сж свѣщенодѣйствиущи и се случи, че трѣба да отиде при умирающий или др. и т. н., а да земе пушка свѣщенникътъ, азъ ненамирамъ за умѣстно.

Минко Радославовъ: Свѣщенницитѣ да зиматъ участие въ милицията, азъ съмъ съгласенъ и настоявамъ на това. Въ много мѣста именно: както въ Черна-Гора зиматъ всички свѣщенници участие и хората сж насърдавали особено тогазъ, когато виждаха свѣщенника съ пушка предъ себе си.

Свѣщенникъ Радевъ: Въ случай на нужда азъ виждамъ за добро, да земе свѣщенника кръстъ въ ржцѣ и да върви напредъ.

Грънчаровъ: Това не трѣба да се говори, че на свѣщенницитѣ да се дава въ време на войната

пушка и ножъ. Това е неумѣстно; защото нему е даденъ кръстътъ въ рѣцѣ. Задължени сж да служатъ всички граждани въ опълчението; но да се разбира така, както каза г-нъ Храновъ, че тѣ сж свѣщенослужители въ опълчението; това трѣба да се забѣлжи въ протокола.

Ковачовъ: Никогажъ неможе, нито единъ законъ, който излиза отъ камарата, да противурѣчи на основнитѣ закони. Може да стои въ Черковнитѣ правила, че свещеникътъ трѣба да зима въ извѣстни случаи кръстътъ въ рѣцѣтъ си, тогава този законъ е по задължителенъ за него; но азъ не знамъ, да ли има такива едни правила, че той трѣба да земе пушка и да се бори. Но ние знаемъ, че той предводителства въ радостни и печални минути. Дѣто е населението, извѣстно е, че тамъ ще бѣде и свѣщеникътъ. Когато трѣба да отиде населението за освобождение на отечеството и той ще отиде; не трѣба да се каже, че трѣба да се упражнява и т. н. това е негова работа; но надлъжителнѣ правила за свѣщеникътъ сж черковнитѣ правила.

А. Цановъ: Г-нъ Ковачевъ доста добръ разясни това. Само да не забравяме или да не разбираме криво, което се помянува за Черна гора. Въ Черна гора бѣха такива черковнитѣ правила, щото трѣба да зематъ участие и тѣхнитѣ Князове които бѣха Владици; за това такова сравнение неможемъ да правимъ.

П. Станчовъ: Съгласенъ съмъ, нашитѣ свѣщеници да не зиматъ участие; но има по-между насъ протестански мисионери, можемъ ли да ги считаме за свѣщеници.

Докладчикъ: Това тълкувание е твърдѣ едностранно; единъ свѣщеникъ ще бѣде твърдѣ полезенъ въ опълчението, япрочемъ нека централнитѣ комитети да рѣшатъ това. По моето мнѣние, ако въ нѣкоя държава може да стане свѣщеникъ министръ, защо да неможе свѣщеникъ да стане и войникъ.

Отецъ Икономъ: Азъ предлагамъ това да се вотира съ исклучение не на свѣщенослужащи, но съ исклучение именно за екезециране; но въ случай на нужда всѣкога ще бѣде свѣщеника съ народа.

Доклад. Стамболовъ: Азъ желая да не се исклучаватъ, но да се приеме тълкуванието, което го даде г-нъ Храновъ.

Митр. Преславскій: Глѣдамъ г-да, че на този въпросъ се дава важность. Азъ неможъ да си въобразя, че свѣщеника може заедно съ опълченеца да се упражнява. Азъ вѣрвамъ, че ролята на свѣщеника ще бѣде такава, както бѣше казалъ свѣщеникъ Иванъ, т. е. когато е отечеството въ нужда, да земе кръстътъ и да върви напредъ и да призовава

опѣзи, които вѣрватъ въ Христа и Бога, да проливатъ кървь за свободата, която ни донесе вѣрата. Но когато глѣдамъ, че този въпросъ става важенъ, принуденъ съмъ, да кажа нѣколко думи върху тази работа. Казва се, че свѣщеникътъ непременно трѣба да придружава своята чета. Твърдѣ хубаво; но въ такъвъ случай, азъ предлагамъ да има особенни свѣщеници; защото азъ неможъ да разбера, какъ единъ свѣщеникъ може да остави своята енория, когато въ неговата енория може да се случатъ хиляди такива обстоятелства, които изискватъ неговото присѣствие тамъ. Ако отѣжтствова, по черковнитѣ правила има наказание. Ако се случи единъ човѣкъ да мре, Вѣрата изисква, свещеника да отиде да го напутствува да го пречести. Трѣба ли на пусто да умре? Или може да се случи, да се роди нѣкое дѣте, което трѣба да се кръсти, и тогава непременно подлѣжи на наказание, ако неприсѣтствова. Азъ ви увѣрявамъ г-да, че ако има такъвъ свѣщеникъ, азъ ще го накажа; това е моя длѣжность, това ми налага моята съвѣсть. За това да приеме Народ. Събрание този законъ така, щото, ако се мобилизиратъ войски, да има особни свещеници.

Карапетровъ: За инструкторитѣ имамъ да кажа, че 240 фр. сж малко. Освѣнъ това въ проекта се казва „войвода“, по добро е да се каже Военно-гражданскій Началникъ.

Стамболовъ: Както знаете, че този законъ се предизвиква да се обучи народа, зашотс въ случай, ако отечеството е въ опасность, да го защитимъ. Ние нѣмаме намѣрение да нападаме на тоя или она. Всѣки може ненадѣйно да нападне на насъ, и ако ни нападнатъ да можемъ да си бранимъ отечеството. Въ такъвъ случай трѣба всѣки безъ разлика да земе участие и да пази бащиното си огнище. Ако въ мирно време свѣщеницитѣ искатъ, могатъ да се обучаватъ въ село, ако иматъ време да идатъ, ако нѣматъ да неидатъ. Когато дойде нужда и свика Князътъ Народ. опълчение и жени даже има да се биятъ. Да се задоволимъ съ тълкуванието, което даде г-нъ Храновъ. Що се касае за въпросътъ подигнатъ отъ Карапетровъ т. е. за инструкторитѣ, ще се дава на инструктора по 100 гроша на мѣсець, който ще живѣе въ село, ще има упражнение въ недѣлята само единъ день. За това 100 души да обучава единъ пѣтъ на недѣлята, неструва по много отъ 20 франка на мѣсець. (Гласове: Доволно!)

Предсѣдателъ: Тогава за годинитѣ да се говори.

Минко Радославовъ: Отъ 40 години на горѣ не е нужно, защото тогава ще станатъ 100.000 души, а съ кремиклий пушки неможъ да се упражняватъ. Заради това оттеглямъ предложението и предлагамъ да остане до 40 години.

Председателъ: Ако се задоволите съ тълкуванието, което даде г-нъ Храновъ на свѣщенно-служителитѣ, тогава предлагамъ на вотиране. Приема ли Народ. Събрание законопроекта за народното опълчение, както се чете съ прибавката на г-на Ковачева исцѣло? (Приема се.) Който неприема да

си дигне ржката. (Никой.)

Председателъ: Утрѣ на дневний редъ ще бжде разглѣжданието по прибавката на сѣдебнитѣ временни правила. Засѣданieto се закрива.

(Конецъ въ 5 часа 30 минути вечеръ.)

Председателъ: **П. Р. Славейковъ.**

Подпредседатели { **Д. И. Брадель.**
Н. Сукнаровъ.

Секретари { **Ив. Даневъ**
Хр. Баларевъ
В. П. Золотовъ
К. Коевъ
Р. Каролевъ
А. Храновъ
Т. Станчовъ
Х. Грънчаровъ.

Управителъ на стенографическото бюро **А. Безеншекъ.**